

DA BO TOPLEJE ...

Gorenjska Banka
Banka s poslabom

Hitro in ugodno do posojil za kurjavo

Del. čas: 9.-19., sobota 9.-13. ure

SALON PREDOSLJE 34 - Kranj
TEL.: 04/2341-110

SALON LJUBLJANA - Črnuče
Pot k sejmišču 32, (megamarket ZVILA)
TEL.: 01/589-7480

NAJVEČJA IZBIRA POHIŠTVA IN SEDEŽNIH GARNITUR ZA KOMPLETNO OPREMO VAŠEGA DOMA

AVTOHIŠA VRTAČ Kranj

Delavska 4, Stražišče pri Kranju

Email: avtohisavrtac@avtohisavrtac.si
http://www.avtohisavrtac.si

04/27 00 200

GORENJSKI GLAS

Leto LIII - ISSN 0352 - 6666 - št. 85 - CENA 210 SIT (12,50 HRK)

Kranj, petek, 27. oktobra 2000

Odsek avtoceste Vrba - Peračica

Po novi cesti v najboljšem primeru čez štiri leta

Radovljiški občinski svet na seji v sredo še ni zavzel stališča do osnutka lokacijskega načrta za odsek avtoceste od Vrbe do Peračice, ampak bo to storil šele, ko bo pridobil dodatna stališča s sklepne javne obravnave, ki bo danes, v petek, v Poljčah.

STRAN 5

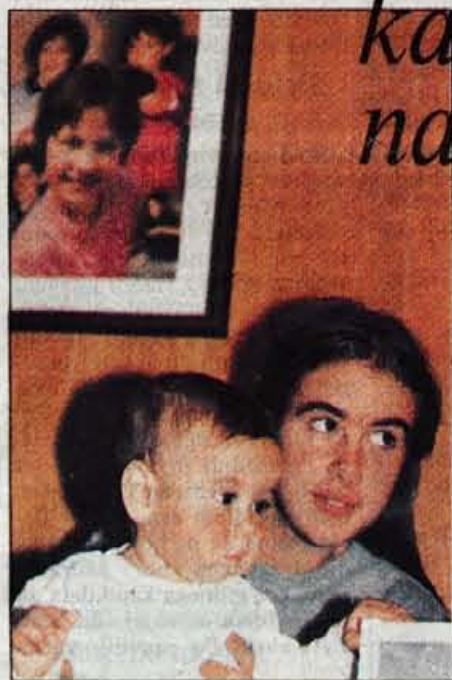
Župani podpisali dogovor

Župani občin severovzhodno od Ljubljane so sredi tedna podpisali dogovor o sodelovanju.

Trzin, 26. oktobra - Podpisu dogovora, za katerega je še posebno zaslužen trzinski župan Tone Peršak, so se tokrat odzvali županja in državna poslanka iz občine Domžale ter župani Kamnika, Mengša, Komende, Lukovice in Moravč. Ob tem je Tone Peršak poudaril, da je primerjanje dogovora z bodočo pokrajino v tem delu povsem načelno vprisanje, ni pa nemogoče v prihodnosti. Domžalska županja in poslanka Cveta Zalokar Oražem je posebej poudarila, da podpis dogovora ni zametek neke nove pokrajine, pač pa le povezovanje pogledov in usmeritev. Komendski župan Tomaž Drolec je omenil, da so podoben dogovor, od katerega se že kažejo rezultati, podpisali v Komendi med drugim tudi z občino Kranjska Gora. Kamniški župan Tone Smolnikar je še posebej podčrtal tudi željo po čimhitrejši konkretizaciji, lukovski Anastazij Živko Burja pa je izrazil upanje, da ne bo to še ena oblika, ki bo za občino le slaba izkušnja. Po oceni mengeškega župana Tomaža Štebeta pa je dogovor dobra osnova za skupno zaupanje. • A. Zalar

Ob prvem novembru pri družini Frelih v Ljubnem

Alenka bedi nad nami in nam kaže pot naprej

Anita je peljala Alenkino psičko Belo na sprehod in ko se je vrnila, je pred hišo ustavil policijski avto. Policist je odprl vrata, preveril naslov in jo vprašal, ali so starši doma.

Ko sva zagledala policista, sva odrevenela. 'V tistem gozdičku,' je dejal, 'pet minut od tod, je vaša Alenka ob trčenju avtomobila izgubila življenje...'

STRANI 25 in 26

Prodati nameravajo dele tovarne v Kranju

Kranjska Planika stopa po novi poti

Veliko si obeta od jugoslovanskega trga, kjer so tudi v najtežjih letih ohranili poslovne stike.

STRAN 7

Naslednja številka bo zaradi praznikov izšla v petek, 3. novembra.

MERKUR

Izžere in suhe...

najnižje pri nas fa kip

MERKURJEVE VROČE CENE

Več kot 40 izdelkov po vročih cenah od 26. oktobra do 18. novembra 2000.

REKREACIJSKO DRSANJE
na Gorenjskem sejmu
v KRANJU od 21. 10. dalje

- ♦ SOBOTE: od 15.30 do 17. ure
- ♦ NEDELJE in PRAZNIKI: od 15.30 do 17. ure

9 770352 666025

Oglasi vam poskušajo prodati marsikaj.

Ta, ki ga gledate, le eno: dostojno življenje.

PRVA POKOJNINSKA DRUŽBA
Sodelovanje bogatih

390 710 Tel: 04/390 710

VBLEASING
Das Leasing.

KRANJ
Bleiweisova 2
Tel.: 04/28-00-777

HRANILNICA LON d.d.
V OKTOBRU - MESECU VARČEVANJA SE ZAHVALJUJEMO SVOJIM VARČEVALCEM ZA ZAUPANJE IN PREDSTAVLJAMO UGODNO VARČEVALNO PONUDBO

- RENTNO VARČEVANJE ZA VARNOST IN NEODVISNO PRIHODNOST
- ZLATI LON - DOLGOROČNO VARČEVANJE ZA ZLATNIK ZAUPANJA
- VARČEVANJE PLUS - VARČEVANJE ZA VAŠ IZBRAN NAMEN
- ZANIMIVO DOLGOROČNO VARČEVANJE NAD 5, 7 IN 10 LET

ter Vas vabimo, da se nam oglasite v naši poslovni enoti ali po telefonu.

VELIKO DOBRIH IGRAČ!
www.hribar-otroci.si

Po spomladanskih težavah Loškega muzeja je v finančnih težavah še škofjeloška knjižnica

**GORENJSKA
OD TORKA DO PETKA**

AMZS

Ponovno smo poklicali v kranjsko bazo AMZS in preverili, koliko intervencij so od torka do petka opravili delavci AMZS. Povedali so nam, da so se z vlečnimi vozili na pot odpravili 22-krat, 6-krat pa so njihovi mehaniki posredovali tudi ob manjših okvarah na krajih, odkoder so jih poklicali gorenjski vozniki, češ da so jim njihovi jekleni konjički zatajili.

GASILCI

Kranjski gasilci so pohiteli na Valjavcevo 11, saj so jih poklicali stanovalci bloka, da se iz enega izmed stanovanj močno kadi. Pozneje se je izkazalo, da je stanovalec pozabil posodo s hrano na priklopljenem štedilniku, sam pa je odšel v sosednjo sobo in preko slušalk poslušal glasbo. K sreči so gasilske sirene glasbo preglasile, tako jih je stanovalec slišal in se je vse srečno izteklo. Pohiteli so tudi v Šenčur, kjer je ob osnovni šoli prišlo do prometne nesreče. Avtomobiloma so odklopili akumulatorja ter sanirali cestišče. Do požara je prišlo na Juleta Gabrovska 23, ker je nekdo, kot kaže, med jaškom in kabino dvigala odvrigel goreči cigaretni ogorek, nato pa so se vžgale smeti na dnu jaška. Gasilci so požar pogasili. Še enkrat so jih na pomoč klicali stanovalci bloka, češ da je vse zadimljeno, tokrat iz bloka na Gosposvetški 15. Izkazalo se je, da stvar le ni bila tako duha, da je bilo na stopnišču le nekaj dima, ker je stanovalka v drugem nadstropju zakurila kamin, pa se je iz njega kadilo, zato je stanovanje delno zračila tudi na hodnik. Do dimniškega požara, ki so ga pogasili kranjski gasilci, pa je prišlo na Gosposvetški 11.

Jeseniški gasilci so merili prisotnost CO plina v prostorih železarnice, vendar ga niso zaznali. V Jeklarni 2 so pogasili goreči kontejner, tudi tu pa so jih zaprosili za meritev plina. Prisotnosti instrumenti niso zaznali. V Gledališču Tone Čufar so med gledališko predstavo vršili gasilsko strazo, za Jeklarno 2 pa so opravili še črpanje vode.

NOVOROJENČKI

Gorenjci smo od torka do danes dobili 28 novih prebivalcev, od tega v Kranju 7, na Jesenicah pa 5.

V Kranju so se rodile 4 deklice in 3 dečki. Med deklicami sta bili tokrat tudi dvojčici. Najlažja je bila seveda ena izmed njiju, ki pa ji je tehtnica namerila kar krepkih 2.440 gramov, najtežjemu dečku pa se je kazalec končno ustavil pri 4.400 gramih. Na Jesenicah so se rodili 3 dečki, ki sta se jim pridružili še 2 deklici. Najtežja je bila tokrat deklica, ki je ob rojstvu tehtala 3.550 gramov, najlažjemu dečku pa je tehtnica takoj po rojstvu pokazala 2.760 gramov.

URGENCA

Tokrat so v Splošni bolnišnici Jesenice od torka do danes opravili 245 urgentnih pomoči. Največ primerov nujne zdravniške pomoči so imeli ponovno na kirurškem oddelku in sicer 185. Na internem oddelku so zdravniki urgentno pomagali 43 ljudem, na pediatričnem oddelku pa je tokrat nujno zdravniško pomoč potrebovalo 17 otrok.

Knjižnica na tnalu medobčinskih preprirov

Potem ko je že grozilo, da bo moral zaradi preprirov občine Škofja Loka z državo zapreti vrata Loški muzej, se praktično enaka zgodba ponavlja v škofjeloški Knjižnici Ivana Tavčarja. Štiri občine na Škofjeloškem se ne morejo dogovoriti, kako naj bi financirale ta skupni zavod.

Škofja Loka, 26. oktobra - Pravzaprav so zadnji zapleti s financiranjem knjižnice v Škofji Loki presenetljivi, zlasti če se spomnimo na (samo)hvalo, kako so se štiri občine na teritoriju nekdanje občine Škofja Loka med prvimi v Sloveniji uspele dogovoriti za delitveno bilanco. Po lanskem, sicer rahlo spotikajočem se procesu sprejemanja ustanovitvenih aktov skupnih javnih zavodov, smo sicer pričakovali, da bodo s predvidenimi pogodbami sporazumno rešili tudi financiranje, vendar se izkaže, da temu še zdaleč ni tako.

sprejetim ustanovitvenim aktom bi morale slediti tudi pogodbe, ki bi uredile materialno plat delovanja teh zavodov. Kljub hitremu in uspešnemu dogovoru o delitveni bilanci pa štiri občine tega niso zmoгле.

Spori na hrbitih zavodov

Če je pomladni spor občine Škofja Loka z državo (predvsem ministrstvom za kulturo) o financiranju Loškega muzeja občina "dobila" oz. odločila v svojo korist - financira ga namreč ponovno država, pa se nikaikor ni mogoče strinjati z načinom, ki je bil pri tem uporabljen: občina je financiranje muzeja preplopolovila in mu prepustila, da se bori za svoj obstoj in delovanje. Praktično enak način je bil uporabljen tudi pri knjižnici: z navodilom za pripravo letošnjega finančnega načrta je občina zahtevala, da knjižnica stroške "režije" - ravnateljice, računovodkinje in delavca, ki skrbi za nakupe novih knjig, razdeli po ključu iz delitvene bilance med vse štiri ustanoviteljice, ne da bi se občine o tem poprej dogovorile. Tri občine, ki sicer plačujejo stroške lastnih enot oz. izposojevališč (knjižničarja, snažilke, materialne stroške prostorov in stroške nakupa novih knjig), na to niso pristale, sporni sklep sveta knjižnice, da ne bodo v enote pošiljali več novih knjig, pa jih je celo spodbudil, da so popolnoma ustavile financiranje. Čeprav sklepa o nepošiljanju novih knjig v enote knjižnica ne urednicuje, se je očitno znašla v milost in nemilost na tnalu medobčinskih nesporazumov oz. nesposobnosti, da se za financiranje skupnih zavodov dogovorijo. In posledice? Knjižnici grozi, da bo imela ob koncu leta 3 milijone tolarjev izgube in prisiljena je, denar, ki je namenjen za nakupe novih knjig, uporabiti za kritje najnujnejših stroškov. Na koncu bodo seveda kratko potegnili uporabniki - bralci.

Med policami je še komaj prostora za izposojevalce.

Stavba nekdanje banke je pretesna in predraga.

Skladišče v kleti postaja prepolno.

Na svoje pač ni šlo

Najprej kaže omeniti, da je evforijo ustanavljanja novih malih občin oz. reformo lokalne samouprave mnogokje spremljalo tudi prepričanje, da nastanek nove občine mora pomeniti tudi lastno knjižnico, lastno glasbeno šolo in tako naprej, kar je bilo slišati tudi na Škofjeloškem, tako v občini Železniki, kot tudi v Gorenji vasi - Poljanah in Zireh. Mnenja ministrstev, ki so občine obvestili o potrebnih in zahtevnih kadrovskih, prostorskih in drugih materialnih pogojih, so sicer te želje v določeni

meri ohladile, ostala pa je precej izrazita in ozka pozornost enotam teh zavodov v lastnem okolju in odpor do vsega, kar je skupnega. Najpogosteje je o tem slišati pri Glasbeni šoli Škofja Loka, pri matični Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka ter Osnovni šoli Jela Janežiča Škofja Loka - osnovni šoli za učence s posebnimi potrebami, nekoliko manj in le občasno pa tudi pri Centru za socialno delo Škofja Loka in Zdravstvenemu domu Škofja Loka. Da pomeni soustanoviteljstvo tudi obveznost financiranja, je seveda jasno in lani

Nekdanja vojašnica še čaka

Financiranje skupnih zavodov večih občin pa ima še eno zahtevno plat: kako zagotovljati sredstva za potrebne investicije. V Škofji Loki jih je bilo tudi po nastanku novih občin kar nekaj: prizidek k Osnovni šoli Jela Janežiča, obnavljanje Puštalskega gradu za potrebe Glasbene šole, izgradnja prizidka k Zdravstvenemu domu Škofja Loka, zlasti za potrebe skupne službe nujne medicinske po-

danji Sokolski dom (Partizan) preuredi za potrebe hudo utegnjene knjižnice, je aktualna rešitev adaptacija zahodnega dela nekdanje vojašnice, kjer naj bi namesto sedanjih 600 kvadratnih metrov pridobili trikrat večjo površino. Letos se pripravljava dokumentacija, začetek del naj bi bil prihodnje leto, zaključek pa leta 2002, ko se tudi izteče pogodba z Gorenjsko banko za sedanje prostore. Tudi

Vzhodni del nekdanje vojašnice bo kmalu urejen za sodišče, zahodni del čaka na knjižnico.

Država je proračunska merila ukinila

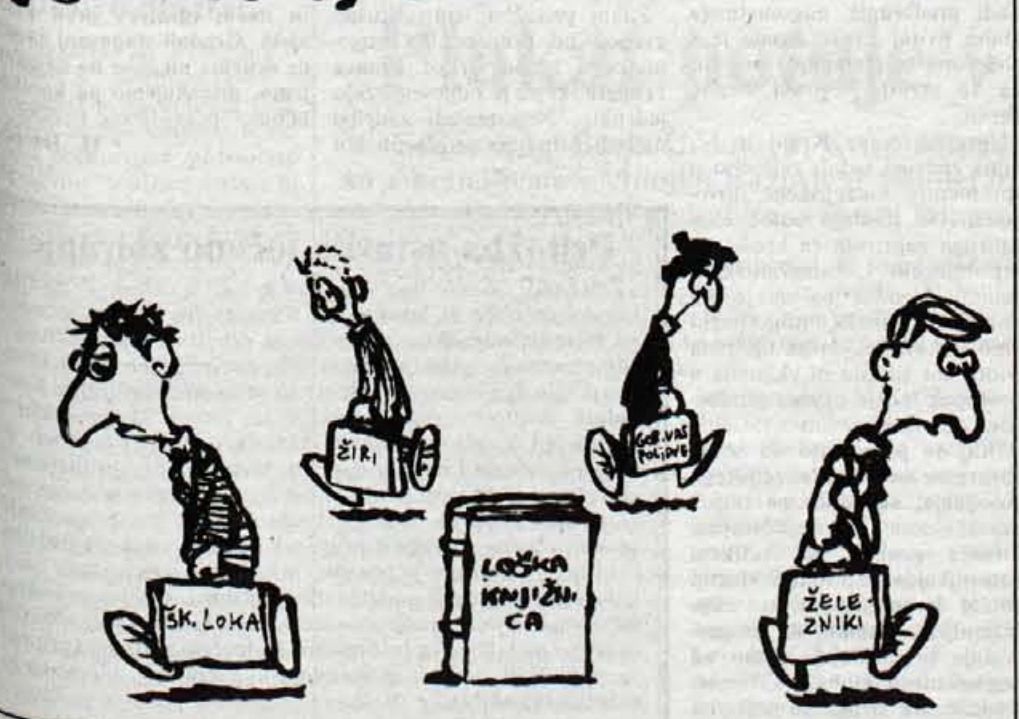
In kje so globlji vzroki tako nerazumnega ravnanja? Vsaj del bi jih lahko pripisali državi. Z letošnjim novim načinom zagotavljanja denarja občinam iz državnega proračuna, ko je nekdanjo tako imenovano zagotovljeno porabo nadomestila pri-

merna poraba, so bila spreminjena merila financiranja občin, s čimer je opredelitev namena sredstev, ki jih država zagotavlja občinam, povsem izostala. Občine, v katerih so upravne enote, ali imajo status mestne občine dobijo za svoje razširjene obveznosti nekaj odstotkov več sredstev in to naj bi v primeru Škofje Loke po trditvah iz drugih občin znašalo 4 odstotke ali 68 milijonov tolarjev. Kot nam je dejal župan občine Železniki Mihael Prevc (očitni "vodja upora" proti Škofji Loki), so si občine iz ministrstva za finance pridobile mnenje o tem, da so omenjena dodatna sredstva namenjena prav financiranju takšnih skupnih zavodov. "Edino pošteno in fer bi bilo, da občina Škofja Loka nameni ta sredstva za režijske stroške knjižnice," je prepričan Prevc. Medtem pa škofjeloški župan Igor Draksler trdi, da temu ni tako in da ministrstvo za finance ni pristojno po svoje tolmačiti zakona. Že je namreč vložil zahtevo, da obvezno tolmačenje zakona o financiranju občin poda državni zbor.

Takšno financiranje kulture je neevropsko

V torek se je v knjižnici v Škofji Loki sestal svet knjižnice, na

LYUBEZEN DO KNJIGE

Varnost bančnih vlog bo že prihodnje leto postala zelo pomembna

Gorenjska banka poudarja svojo varnost

Gorenjska banka ima četrtno bilančne vsote v rezervah, zato bi bilo njeno 'okrevanje' obdobje zelo dolgo.

Zlatko Kavčič

Za slovenske banke vse bolj pomembna postaja kapitalna ustreznost. Gorenjska banka visoko presega predpisan 8-odstotni koeficient kapitalne ustreznosti. Dosega namreč kar 23-odstotno, medtem ko slovenske banke v povprečju le 14-odstotno. Kapitalna ustreznost seveda zagotavlja varno poslovanje, ki postaja vse bolj

Lastninska sestava se letos ni bistveno spremenila, svoj delež je z 19,24 na 20,3 odstotka povečala Sava kot največji delničar Gorenjske banke. Drugi po velikosti je Merkur, ki ima 17-odstotni delež, sledi Slovenska razvojna družba s 4,82-odstotnim in Živila s 4,38-odstotnim, preostali lastniki imajo manj kot 4-odstotni delež. Delnica Gorenjske banke je bila na začetku letošnjega leta vredna 38 tisoč dolarjev, dosegla je največ 48 tisoč dolarjev, v povprečju pa 42 tisoč dolarjev.

Za skupščino Planike smo pripravili nasprotno predloge, ki niso bili sprejeti. Napovedali smo izpodbijanje sklepov, če bomo to uresničili, se še nismo odločili. Nasprotujemo pokrivanju izgube v breme kapitala, prav tako se ne strinjamo s tako preprostim načinom prodaje celotnega premoženja. Verjamemo, da bosta poslovodstvo in nadzorni svet dobro razmislila, kako bodo razprodali nepremičnine, v katerih danes poteka proizvodnja. Mislim, da so to stvari, o katerih bi se morala z lastniki pogovarjati neposredno. Država kot večinska lastnica Planike je tokrat ravnala v nasprotju s pričakovanju, kakšne okoliščine so privedle do tega, žal ne morem pojasniti, ker smo se uro pred skupščino imeli drugačne informacije, je dejal Zlatko Kavčič.

pomembna. S prihodnjim letom država namreč ne bo več v celoti jamčila za bančne vloge, temveč le do višine 3,7 milijona dolarjev. Gorenjska banka ima po besedah predsednika uprave Zlatka Kavčiča zelo dolgo okrevanje obdobje, kakor sam označuje čas, ki bi ga banka vzdržala, če bi ljudje začeli množično dvigati denar. Kar tri četrtine bilančne vsote ima namreč v različnih oblikah rezerv, rezervacij, popravkov, dolgoročnih rezervacij za bančna tveganja itd. V letošnjih prvih devetih mesecih je Gorenjska banka ustvarila 1,4 milijarde dolarjev bruto dobička, kar je 66 odstotkov letos načrtovanega. Ker dosega jo plan, lahko delničarji po besedah člana uprave Vasilija Komana spet pričakujejo dividendo. Gorenjska banka svojo dejavnost širi na področje investicijskega bančništva, zanj je zadolžen član uprave Božo Jašovič, ki je junija letos prišel v Gorenjsko banko. Tako so 9. oktobra že pridobili dopolnilno odločbo Banke Slovenije o prilagoditvi trgu vrednostnih papirjev, v teku je pridobitev dovoljenja za upravljanje pokojninskih skladov. Gorenjska banka namreč kot enakopravni partner vstopa v Skupno pokojninsko družbo. • Marija Volčjak

Vlada vendarle naklonjena tujim investicijam

Sto novih delovnih mest v GEPE

Država je kranjski družbi GEPE namenila 125 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev.

Kranj - Kranjska družba za proizvodnjo gumenih tehničnih izdelkov Goodyear-EPE je v sredo, 25. oktobra, na Brdu pri Kranju pripravila srečanje predstavniki slovenske vlade, ameriškega veleposlaništva in vodilnih predstavnikov Goodyear iz Akrona. Na srečanju je direktor GEPE Stanko Cvenkel s predstavniki države podpisal pogodbo, s katero je država namenila GEPE 125 milijonov nepovratnih sredstev za odprtje sto novih delovnih mest. Za druge ameriške investitorje. Za nadaljnji razvoj gumarstva v Kranju je pomembno, da je naložba naravnana dolgoročno, saj je osnova za kasnejšo širitev izdelave končnih izdelkov. Naložba namreč ne predstavlja le širitve proizvodnje z odpiranjem novih delovnih mest, temveč tudi preoblikovanje obstoječe proizvodnje. Pomemben del naložbe se nanaša tudi na uvajanje vrhunske tehnologije v gumarstvu. Pri uresničitvi naložbe je predviden več kot

Udeležence srečanja je nagovoril direktor družbe GEPE Stanko Cvenkel.

Kranjska družba Goodyear-EPE je uspela na državnem razpisu za spodbujanje investicij, zato sta se srečanja udeležila oba gospodarska ministra dr. Marjan Senjur in dr. Jože Zagožen ter direktor urada za gospodarsko promocijo in tuje investicije Matej Kovač. Država je 125 milijonov nepovratnih sredstev namenila za odprtje več kot sto novih delovnih mest, ne samo za proizvodne delavce, temveč tudi za inženirje in magistre, saj so investicije v kranjski družbi GEPE izrazito razvojno naravnane. Slovenska vlada je s to potezo pokazala, da je naklonjena tudi tujim investicijam, saj je GEPE slovensko ameriška družba, v kateri ima večinski delež ameriški koncern Goodyear. Zato bo to vsekakor pomemben znak tudi

polovični nakup v Sloveniji. domačih bo 15 odstotkov surovin in polizdelkov, predvsem kovinsko predelovalne industrije.

S prenosom dejavnosti v Kranj se krepi strateška pozicija Slovenije kot odskočne deske koncerna Goodyear za osvajanje evropskega trga gumenih tehničnih izdelkov. Brez tehnološke podpore in aplikacijskega inženiringa namreč ni možen prodor na zahtevne trge. Za proizvodnjo gumenih tehničnih izdelkov v Kranju oziroma za družbo GEPE je seveda pomembno, da se bo razvojna dejavnost odvijala v neposredni povezavi s proizvodnjo in s kupci. Naložba bo seveda imela pozitivni učinek na domače okolje, predvsem na inštitute, univerze in domače strokovnjake. • M.V.

Prodati nameravajo dele tovarne v Kranju

Kranjska Planika na novi poti

Veliko možnosti si obetja na jugoslovanskem trgu, kjer so tudi v najtežjih letih ohranili poslovne stike.

Kranj - Kranjska Planika na družabnem srečanju v svoji prodajalni na Čopovi v Ljubljani predstavila nov logotik, kar je bila seveda priložnost za pogovor o načrtih Planike, ki stopa po novi poti. Minuli ponedeljek je namreč skupščina delničarjev sprejela sklep, da lahko prodajo poslovno nepotrebno premoženje, kar utegne krepko spremeniti podobo kranjskega tovarne obutve. Po besedah predsednika uprave Milana Bajželja razmišljajo tudi o možnosti izgradnje tovarne na novi lokaciji in prodaje sedanje, saj vseh prostorov ne potrebujejo.

Planika bo svetovna tovarna ali pa je ne bo, smelo pravi predsednik uprave Milan Bajželj, ko razlaga razvojne načrte velike kranjske tovarne obutve, v kateri še vedno 1.265 zaposlenih. Ocenjujejo, da bi lahko prodali 20 tisoč kvadratnih metrov upravnih površin, kar bi jim prineslo 25 milijonov mark. S tem denarjem je seveda moč postaviti novo tovarno. Po Planikinih prostorih je veliko povpraševanja, tako za prodajo kot za najem, morebitni kupci so tako s področja industrije kot trgovine in obrti, pravi Bajželj.

Večinska in sicer 57-odstotna lastnica kranjske Planike je sedaj država, 11-odstotni delež ima Gorenjska banka in 6-odstotnega SKB banka, preostali delež imajo notranji lastniki. Skupščina je minuli ponedeljek sprejela tudi sklep, da bodo 1,5 milijona lanske izgube pokrili v breme kapitala. Približno polovico te izgube je dejansko nastalo lani, ostala izhajala še iz prejšnjih let.

Predsednik uprave Planike Milan Bajželj.

Prihodki od prodaje bodo letos za 15 odstotkov večji kot lani, letna realizacija bo znašala 85 milijonov mark, letos še pričakujejo 200 milijonov tolarjev izgube. Vendar so letos za naložbe namenili 300 milijonov tolarjev, saj kot po tekočem traku odpirajo nove prodajalne, do konca letošnjega leta naj bi

jih odprli še deset. Tako bodo jutri odprli prodajalno v Novem Sadu, prvo na območju Zvezne republike Jugoslavije, ki bo opremljena po novem konceptu.

Po političnih spremembah ima poslovno sodelovanje z ZR Jugoslavijo velike možnosti, pravi Milan Bajželj. Planika je poslovne stike ohranila tudi v najtežjih letih, ob novi prodajalni v Novem Sadu bodo odprli tudi predstavništvo in predstavili kolekcijo tudi za druge srbske trgovce. Samo na območju Srbije je imela Planika večinskih 32 prodajal, sicer pa je Planikino premoženje 'na jugu' vredno 18 milijonov mark in Bajželj je prepričan, da ga bodo večino pridobili nazaj. 'Preživelo' je

namreč v različnih oblikah, sedaj jih bodo preuredili po Planikinih standardih, nove prodajalne pa bodo odpirali tudi v vseh večjih trgovskih središčih, ki bodo zgrajeni po Srbiji. Planika bo s tem zagotovila približno 300 delovnih mest. V Srbijo selijo tudi proizvodnjo, saj je tam delovna sila bistveno cenejša. S podjetjem Fruška Gora iz Rume so že podpisali pogodbo za izdelavo 200 do 300 tisoč parov obutve letno.

Planika ima podobne tržne načete tudi na Češkem in Poljskem, pravi članica uprave Jelka Babič. V Pragi do odprli predstavništvo, novembra odpirajo dve trgovini. Na Poljskem prav tako do konca leta dve trgovini, prihodnje leto pa šest. • M.V.

Kakšno varčevanje je najbolj donosno

Varčevanje v tolarjih še boljše kot v markah

Trenutno je tolarško varčevanje bolj donosno od deviznega, bančniki svetujejo predvsem dolgoročneje vezave - Razmisliti je potrebno tudi o rentnem ali pokojninskem varčevanju

Kranj - Ob mesecu varčevanja smo povprašali po gorenjskih bankah, kakšne vrste varčevanja je trenutno najbolj donosno in kaj bi ta hip priporočili svojim strankam. Njihovi odgovori so različni, prav vsi pa pravijo, da se tolarško varčevanje trenutno bolj izplača kot devizno. Sicer pa je ponudba različnih oblik varčevanja zelo pestra in res ni razloga, da bi denar še naprej hranili v nogavicah...

Mira Bergant, Krekova banka: "Kakšno varčevanje bi svetovala strankam? To je odvisno od možnosti varčevalca in od njegovega namena; vsekakor pa so višje obrestne mere pri daljši dobi vezave. V Krekovi banki je zanimiva ponudba varčevalne knjizice, na katero stranka nalaga denar, po tridesetih dneh pa lahko z njim prosto razpolaga, sredstva pa se ves čas obrestujejo kot vezane vloge. Zelo prijetno postaja tudi rentno varčevanje, ki nudi visoko obrestno mero. Donosnost tolarškega in deviznega varčevanja? Trenutno je bolj donosno tolarško. Na začetku leta je bilo nekaj mesecev bolj donosno devizno, ko je bila inflacija nizka, valute pa so rasle. No, zdaj je ravno obratno. Sicer pa je pri deviznem varčevanju odvisno, katero valuto imamo; varčevanje v dolarjih je bistveno bolj donosno kot v markah. Vsekakor svetujem vsakomur: kar imaš, to veži; najsi bodo tolarji ali devize."

Teodor Žepić, Hranilnica Lon: "V Hranilnici Lon smo zvišali obrestne mere pri dolgoročnejših vezavah, nudimo varčevanje do deset let, za kakršno so tudi najbolj stimulative obrestne mere. Za večje zneske je naš paradni konj Zlati lon, kjer poleg ugodnih obrestnih mer varčevalcu podarimo tudi pravi

zlatnik Banke Slovenije. Poleg tega nudimo različne oblike varčevanja za starost, varčevanje Plus... Deviznega varčevanja v naši hranilnici - tako kot v nobeni hranilnici - ne ponujamo, je pa mogoče vezati tolarje z devizno klavzulo. A tolarško varčevanje z vezavo na TOM je še vedno ugodnejše."

Tončka Čop, Gorenjska banka: "Zelo težko bi rekla, kakšno vrsto varčevanja bi svetovala. To je povsem odvisno od želja in potreb strank; za nekoga, ki rabi denar čez mesec dni, je najugodnejša mesečna vezava, za drugega, ki bo denar rabil čez eno leto, vezave za eno leto... Vsekakor se stranka mora odločiti sama. Trenutno so bolj

stimulative obrestne mere za tolarško varčevanje, a ni mogoče reči, kakšno bo v prihodnje gibanje tečajev deviz. Tako se lahko zgodi, da bo spet bolj stimulative varčevanje z valutno klavzulo ali devizno varčevanje. Lahko pa rečem, da bo v prihodnosti zagotovo bolj stimulative dolgoročneje varčevanje, saj banke daljše dobe varčevanja nagradimo z ugodnejšimi obrestnimi merami. Sicer pa so obrestne mere, ki jih ponujajo različne banke, dokaj izenačene."

Simon Zevnik, Slovenska hranilnica in posojilnica: "Na kratak rok se najbolj izplača varčevanje v tolarjih, različne vezave, čim daljše, tem bolje. V Slovenski hranilnici in posojilnici priporočamo tudi rentno in premijsko varčevanje, zanimive pa so tudi opsijske vezave, kjer stranke vežejo tolarška sredstva po TOM ali devizni klavzuli, po izteku varčevanja pa priznamo tisto klavzulo, ki je bila bolj donosna."

Za bolj korajžne nakup vrednostnih papirjev

Ani Klemenčič, Gorenjska borzna posredniška družba: "Določeni starostni strukturi prebivalstva bi svetovala nakup pokojninskih bonov in s pomočjo le-teh sklenitev življenjskega in pokojninskega zavarovanja pri prvem pokojninskem skladu. Z vložkom 420 tisoč tolarjev sklenemo pogodbo za 2,5 milijona tolarjev, kar je najugodnejše od vseh ponudb pri nas. Bolj riziku naklonjenim vlagateljem bi svetovala nakup obveznic na nemško marko z donosom več kot devet odstotkov na leto. Tistim, ki si upajo tvegati malo več in bi dolgoročno radi višje donose, pa bi svetovala kombinacijo nakupa delnic družb in delnic pidov. Naložbe v vrednostne papirje so še vedno bistveno bolj donosne kot varčevanje v bankah; v zadnjih 80 letih ni bilo petnajstletnega obdobja, ko bi bila donosnost delniških naložb nižja od dolar plus šest odstotkov. To je bistveno več kot v bankah. Dolgoročno so torej naložbe v delnice daleč najbolj donosne."

Obroki po vaši meri ...

Zeleni telefon 080 15 15

SIB BANKA S.A. Vedno več.

Svoboda varčevanja

ZADENITE V POLNO!

Gorenjska Banka
Banka s poslubom

V človeški naravi je, da si nenehno postavljamo nove cilje. Nekateri so lahko dosegljivi, drugi manj, nekateri skoraj niso. V Gorenjski banki smo zmeraj pripravljeni pokazati nekaj poti do ciljev.

POSOJILNA PONUDBA

Ponujamo dve glavni vrsti posojil: stanovanjska in potrošniška, ki so lahko gotovinska ali negotovinska.

1. Stanovanjska posojila navadno odobrimo za daljši čas (največ do 20 let), namenjena so predvsem za nakup, gradnjo in obnovo stanovanja ali hiše.
2. Za vse druge namene odobravamo potrošniška posojila. Le-ta so lahko kratkoročna (do 12 mesecev) ali dolgoročna (do 5 let). Obrestne mere so konkurenčne in odvisne od odplačilne dobe posojila.

Najvišji možni mesečni obrok za najeto posojilo je odvisen od višine plače ali pokojnine in lahko znaša tudi do 55 % plače ali pokojnine.

Gorenjska Banka
Banka s poslubom

ABANČNA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE VZAJEMNIH SKLADOV D.O.O.,
SLOVENSKA 50, 1517 LJUBLJANA, TEL.: 061 133 31 21, FAKS: 061 310 985

Abančna družba za upravljanje

Tudi na Gorenjskem je mogoče najeti leasing

Leasing je bolj konkurenčen posojilom

Leasing je še vedno najbolj zanimiv za podjetja oziroma obrtnike. Postopek pridobitve leasinga je enostavnejši kot najem bančnega posojila, poleg tega pa leasing hiše na boniteto leasingojemalca gledajo širše kot banke.

V Sloveniji deluje skoraj šestdeset leasing hiš, od tega dobrih dvajset večjih. Mednje sodi tudi največja gorenjska leasing hiša - podjetje VB Leasing, ki posluje v Kranju, v poslovnih prostorih TC Viktorija na Laborah. Po besedah direktorja Matjaža Erjavca poleg leasinga vozil nudijo tudi na leasing opreme, leasing pa lahko poleg pravnih oseb najamejo tudi fizične osebe.

Z uvedbo davka na dodano vrednost so se davčne obremenitve leasinga znižale, zato je postal bolj privlačen in bolj konkurenčen posojilom. Tudi v podjetju VB Leasing opažajo, da se zanimanje Gorenjcev za leasing povečuje, povečanemu zanimanju pa so prilagodili svojo ponudbo. Tako so jo zgolj z leasinga vozil razširili tudi na leasing opreme. Poleg tega se za najem leasinga lahko odločijo tudi fizične osebe, torej občani,

in ne več zgolj pravne osebe. Po Erjavčevih besedah je leasing še vedno najbolj zanimiv za podjetja oziroma obrtnike, saj ima mnogo prednosti pred bančnim posojilom. Postopek pridobitve leasinga je enostavnejši kot postopek najema bančnega posojila, poleg tega pa leasing hiše na boniteto leasingojemalca gledajo širše, saj ne upoštevajo višine plače, temveč promet. Način obračunavanja leasinga je drugačen kot način obračunavanja obresti za kredite, obrestna mera pa je vezana na devizno klavzulo. Ker tečaj tujih valut rastejo počasneje od revalorizacije, je torej leasing s stališča leasingojemalca ugodnejši. Leasingojemalca mora biti pri nakupu udeležen z delom lastnih sredstev, v družbi VB Leasing je potrebna vsaj 25-odstotna udeležba. Doba odplačevanja je različna, pri nas pa še vedno prevladuje leasing do pet let

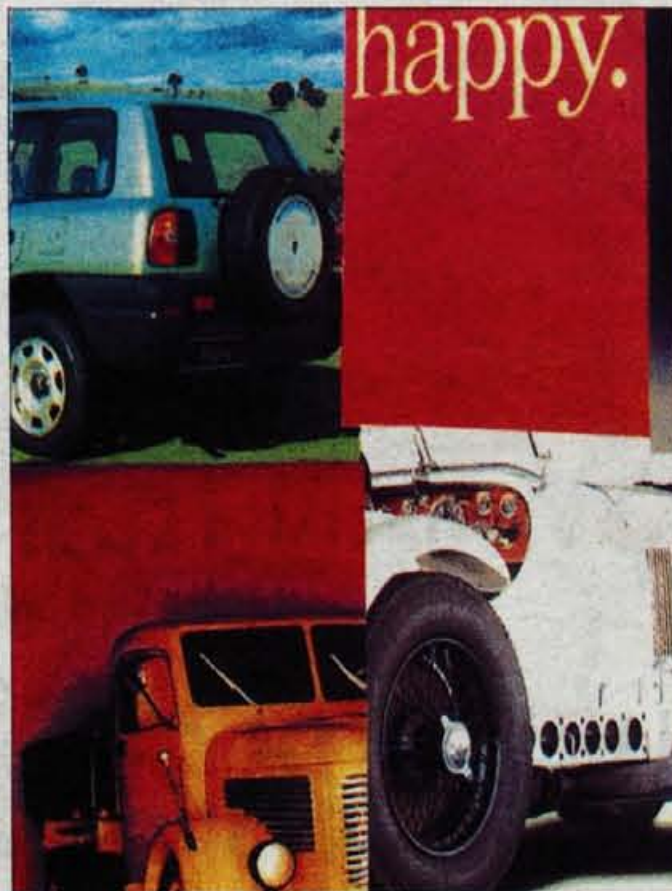
VB LEASING

Vaš leasing partner na Gorenjskem

DOBER LEASING

- TOVORNIH VOZIL
- DELOVNIH STROJEV
- OSEBNIH VOZIL
- OPREME

V KRANJU - LABORE: TC Viktorija, tel.: 280 7100, fax: 280 71 15

Kako uspešne so bile lani slovenske banke

Dobički bank manjši kot leto prej

Gorenjska banka se je tudi lani uvrstila na sedmo mesto največjih slovenskih bank - Največji dobiček NLB z dobrimi 4 milijardami tolarjev, največja izguba pa SKB banka z več kot petimi milijardami minusa.

Kranj - V Sloveniji je lani delovalo 24 bank; med njimi je še naprej največja Nova Ljubljanska banka (NLB). Tako kot že nekaj časa se na lestvici največjih bank Gorenjska banka uvršča na sedmo mesto, ima pa nekaj manj kot petodstotni tržni delež.

Največje tri banke - NLB, Nova Kreditna banka Maribor (NKBM) in SKB banka - so lani obladovale kar 51,5 odstotka trga, merjeno po bilančnih vsotah. Samo največja banka NLB je lani imela 28-odstotni tržni delež; njena bilančna vsota je

mi desetimi milijardami bilančne vsote in 0,4-odstotnim tržnim deležem. Pa se je vrstni red v zadnjem letu dni kaj spremenil? Le za malenkost; Dolenjska banka je tako pridobila eno mesto (z devetega se je povzpela na osmo), za eno mesto (z osmega na deveto) pa je zdrsnila Bank Austria CA. Mesti sta zamenjali tudi NLB Banka Domžale in Koroška banka - prva se je povzpela s 17. na 16. mesto, druga pa s 16. zdrsnila na 17. mesto.

In če na lestvici ni bilo bistvenih sprememb, je bilo nekaj več novega zaznati pri podatkih o bilančnih vsotah bank. Skupna bilančna vsota vseh bank se je tako lani povečala za dobrih 14 odstotkov oziroma za 336 milijard tolarjev. Najbolj je zrasla bilančna vsota Poštne banke Slovenija skoraj za 28 odstotkov. Volksbank se je okrepila za 23 odstotkov, Banka Koper pa za 22 odstotkov.

In kako je z dobički bank? V nasprotju s pričakovanji se dobički bank lani niso povečali. Kar v enajstih bankah so lani ustvarili manjši dobiček kot leto

prej. V letu 1999 je NLB ustvarila za 4,1 milijarde tolarjev čistega dobička (leto prej 4,2 milijarde), NKBM 2,3 milijarde tolarjev (leto prej 2,4 milijarde), največji padeč pa je zabeležila SKB banka, ki je lani poslovala z več kot 5,5 milijarde tolarjev izgube (leto prej 1,2 milijarde dobička). Gorenjska banka je lani ustvarila za 1,33 milijarde

tolarjev čistega dobička (leto prej za 1,27 milijarde).

In kako slovenski finančni analitiki komentirajo omenjene

rezultate? Komentator časnika Finance Borut Hočevar kritično ocenjuje, da so naši bančniki predremali še eno leto. Naredili

niso nič bistveno novega, menim leto 1999 pa označuje kot še eno izgubljeno leto za slovensko bančništvo.

Ena banka ugasnila, ena nova prišla

V lanskem letu se je v slovenskem bančnem prostoru zgodilo nekaj manjših sprememb; M banka je prenehala poslovati, saj si jo je pripojila Banka Koper, dobili pa smo eno novo banko - Hypo Alpe Adria Bank.

znašala dobrih 752 milijard tolarjev. NKBM na drugem mestu je imela 12-odstotni tržni delež z bilančno vsoto dobrih 321 milijard tolarjev. Tretja SKB pa je obladovala 11,5 odstotka trga z bilančno vsoto dobrih 307 milijard tolarjev. Četrta na lestvici največjih bank je Banka Koper, peta Banka Celje, šesta Abanka, sedma pa Gorenjska banka. Slednja je lani imela dobrih 130 milijard bilančne vsote in 4,9-odstotni tržni delež. Gorenjski banki sledijo Dolenjska banka, Bank Austria, Prekmurska banka, Krekova banka, Banka Vipava, trinajsta je Poštna banka Slovenije in tako naprej. Na zadnjem mestu kot najmanjša slovenska banka je Banka Societe Generale s slabi-

Tujcem slabih pet odstotkov bančnega trga

Tuje banke v Sloveniji so lani obladovale slabih pet odstotkov trga. Največja med njimi je Bank Austria CA, ki je z dobrimi tremi odstotki tržnega deleža na lestvici vseh bank na devetem mestu. Ostale tri tuje banke so manjše; Volksbank ima 0,9-odstotni tržni delež, Hypo Alpe-Adria Bank 0,4-odstotnega, Banka Societe Generale pa za kakšno stotinko manjšega.

Vaš tolar je sedaj vreden 10 % več

Mazda 626
prihranek do 450.000 SIT*

Mazda Demio
prihranek do 250.000 SIT*

Mazda 323 Exclusive
prihranek do 300.000 SIT*

Tega ne boste našli v tečajni listi. Dejstvo pa je, da je vaš denar odslej vreden več. Pri Mazdi smo namreč za 10 % znižali cene naših priljubljenih modelov iz zaloge: Mazde 626, Mazde Demio in Mazde 323. Tako ugodne priložnosti res ne velja zamuditi. Pohitite v salone z vozili Mazda, kjer je vaš denar vreden več.

*Prihranek je odvisen od opremljenosti posameznega modela.

MMS
KREDIT
&
LEASING

Ljubljana: A COSMOS, 01/51 95 090; GAMA CENTER, 01/52 31 126; MAZDA CITY, 01/24 25 000; Maribor: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/45 03 550; Ptuj: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/78 38 451; Murska Sobota: AVTOCENTER LEPOŠA, 02/53 61 770; Celje: STIGMA 93, 03/49 18 500; Zagorje: AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, 03/56 64 729; Velenje: AS AVTOMOBILI SKORNŠEK, 03/89 72 170; Kranj: AVTO MOČNIK, 04/20 41 696; Koper: AVTOPLUS, 05/61 37 037; Nova Gorica: AUTORENT, 05/30 28 460; Novo mesto: SIGMACOM, 07/33 76 400; Brežice: GAMA, 07/49 93 030

www.mazda.mms.si

zasnova
prirastek
cilji

früh beginnen
wachsen
Träume
verwirklichen

SVETOVNI TEDEN
VARČEVANJA
WELTSPARWOCHE

www.zvezabank.at

POSJOJILNICA-BANK
ZVEZA BANK

Banka, ki povezuje!
Die Bank, die verbindet!

DA BO TOPLEJE ...

HITRO IN UGODNO DO KRATKOROČNIH POTROŠNIŠKIH POSOJIL

Stroški odobrite so nižji:

Rok odplačila	Stroški
• Do 6 mesecev	1% - minimalno 2.400 SIT oz. maksimalno 10.000 SIT
• Nad 6 do 12 mesecev	1% - minimalno 3.200 SIT oz. maksimalno 10.000 SIT

Druge ugodnosti:

- Posojilo do 1.000.000,00 SIT dobite takoj.
- Posojilo lahko odplačujete do 12 mesecev.
- Obroke plačujete prek trajnika na tekočem računu.
- Ne potrebujete nobenega dodatnega zavarovanja.

Pogoji za pridobitev posojila:

- Poslovanje s tekočim računom najmanj 6 mesecev.
- Korektno poslovanje s tekočim računom.
- Redni mesečni priliv iz naslova plač oz. pokojnin.

Da bo slo kot po olju!

Gorenjska Banka
Banka s poslubom

WWW.GBKR.SI

Vodja gorenjskih enot Abanke, d.d., Tatjana Ahačič

Na prvem mestu prijaznost, na drugem strokovnost

Največje indekse rasti beležijo pri rentnem varčevanju, po novem pa bo pri Abanki mogoče skleniti tudi dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje - Od novega leta tudi poslovanje s pravnimi osebami

Abanka je na Gorenjskem prisotna že skoraj trideset let; leta 1971 je bila odprta prva poslovalnica na Jesenicah, osem let kasneje v Kranju, leta 1988 pa so poslovanje razširili tudi v Trzin. V teh letih so uspeli pridobiti zaupanje številnih komitentov, pravi Tatjana Ahačič, vodja gorenjskih enot Abanke. Vse gorenjske enote poslujejo izredno uspešno, samo kranjska enota je druga najuspešnejša v celotni mreži Abanke, ki šteje trideset enot po vsej Sloveniji.

Gorenjske enote banke poslujejo zelo uspešno, med vsemi enotami Abanke v Sloveniji so menda pri samem vrhu?

"Res je, tako jeseniška, kranjska kot tudi trziška enota so zelo uspešne, kranjska denimo je med vsemi tridesetimi enotami Abanke v Sloveniji na drugem mestu. Zlasti smo zadovoljni, da smo Gorenjcem v zadnjem letu dni uspeli močno približati naše rentno varčevanje. Indeksi rasti rentnega varčevanja so med vsemi enotami Abanke največji prav na Gorenjskem."

Gorenjci se torej spet bolj odločajo za varčevanje, tudi dolgoročneje?

"Medtem ko smo lani opažali povečano zanimanje za različne oblike kreditov in večjo nagnjenost k potrošnji, se je v letošnjem letu trend obrnil in se je močno povečal delež varčevanja. Ljudje so začeli bolj razmišljati o finančni varnosti in donosnosti naložbe. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da se jih vse več odloča za naše rentno varčevanje, s katerim

bodo uresničili dolgoročne cilje, bodisi dodatno pokojnino, solanje otrok, nakup stanovanja ali pa sedaj še skrito željo. Letos je bila dobro sprejeta tudi naša ponudba Vrtočlavi depozit, pri katerem stimuliramo varčevanje tri, štiri, pet ali dvanajst mesecev z vsako nadaljno vezavo varčevalec pridobi ugodnejše obresti. Med novostmi pa bi omenila tudi možnost varčevanja za dodatno pokojnino; ustanovljamo vzajemni pokojninski sklad AIII, ki bo namenjen dodatnemu pokojninskemu varčevanju, ki postaja zaradi sprememb pokojninskega zavarovanja nujnost."

Katere so po vašem mnenju konkurenčne prednosti Abanke?

"Predvsem se trudimo, da bi bil naš odnos do strank res prijazen, hkrati pa da bi znali ponuditi strokoven nasvet ali pomoč. Naš slogan se glasi Banka prijaznih ljudi in trudimo se, da bi ga tudi udeležili."

V naši banki je tako na prvem mestu prijaznost, na drugem pa strokovnost."

Tatjana Ahačič

V Abanki v zadnjem času razvijate tudi bolj individualni pristop do strank, kajne?

"Tako je, v naši banki vsako stranko obravnavamo individualno, skušamo spoznati njene želje in potrebe in ji ponuditi primerno rešitev. Razvijamo tudi različne prodajne poti (bankomati, kartično poslovanje, klicni centri, elektronsko poslovanje). Naša želja je, da bi se v enoti lahko posvetili strankam in jim pomagali pri urejanju kompleksnejših zadev, medtem ko bi enostavnejše, dvige denarja, plačilo položnic, opravljale prek bankomatov in drugih poti."

Dejavnost Abanke pa širite na Gorenjskem, lahko kaj več poveste o tem?

"Zaupanje, ki smo ga pridobili pri poslovanju z občani, želimo nadgraditi, zato smo se odločili za razširitev poslovanja tudi na pravne osebe. Z ustanovitvijo podružnice Kranj nameravamo ponuditi celovito paleto bančnih storitev tudi pravnim osebam."

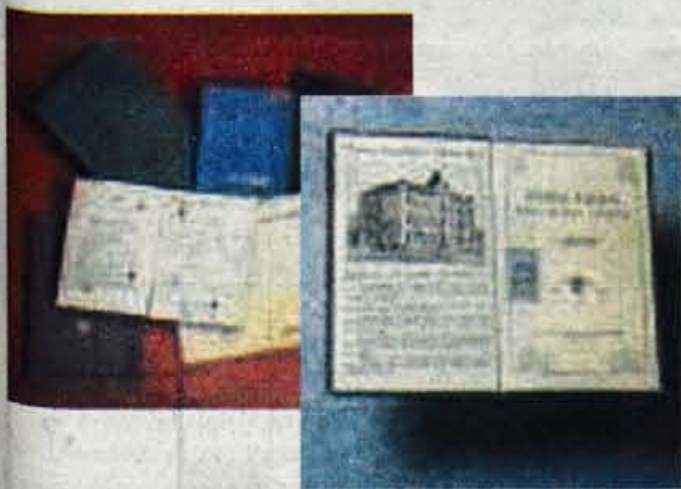
ABANČNA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE VZAJEMNIH SKLADOV D.O.O., SLOVENSKA 5B, 1000 LJUBLJANA, TEL.: 01 47 18 187, FAKS: 01 23 10 985

ZAJČEK
VZAJEMNI SKLAD

KRATKE BANČNE ZANIMIVOSTI

Od kod izvira Dan varčevanja - 31. oktober?

Na zboru hranilnic leta 1924 v Milanu so se zbrali predstavniki 700 hranilnic iz 27 držav - med njimi je bil tudi slovenski predstavnik - odločili, da 31. oktober praznujemo kot dan varčevanja. Na tem zboru so ustanovili tudi Mednarodni inštitut za varčevanje, ki je ob ustanovitvi sprejel še danes aktualen razglas: "Delo in varčevanje sta najmočnejša dejavnika na poti k blaginji, napredku in dostojanstvu vsakega posameznika in družbe kot celote."

Zakaj je simbol Gorenjske banke čebelica?

Nosilni simbol celostne podobe Gorenjske banke je čebelica, ki se kot simbolični element v denarnih dokumentih pojavlja že pred desetletji. Tako denimo v vložni knjižici Mestne hranilnice v Radovljici in v hranilnih knjižicah Komunalne banke okraja Kranj, ki je bila ena od pravnih predhodnic Gorenjske banke. Bančniki so torej že zelo zgodaj opazili povezanost med tradicijo gorenjskega čebelarstva in bančništvom ter močan simbolični pomen, ki ga nosi čebelica z vrsto pozitivnih asociacij. Čebelica Gorenjske banke je seveda sodobno in elegantno stilizirana in znakovno obdelana.

Začetki gorenjskega bančništva v Podbrezjah

Prva denarna ustanova na Gorenjskem je bila organizirana v Podbrezjah leta 1885; šlo je za Kmetško posojilnico. Njej so sledile leta 1891 Posojilnica v Radovljici, leta 1893 Mestna hranilnica v Kranju, leta 1900 Okrajna hranilnica v Škofji Loki in leta 1901 Hranilnica in posojilnica v Trzinu.

**SLOVENSKA HRANILNICA
POSOJILNICA KRANJ, p.o.**

KJER VARČEVANJE DOBI NOV POMEN

tolarsko   rentno
opcijsko   premijsko
z valutno klavzulo

PRAVA ODLOČITEV DOBREGA GOSPODARJA

KRANJ   TRZIN   BLEJ

Tel.: 04/20-143-50   Tel.: 04/59 259 40   Tel.: 04/57 426 24

Uresničite svoje želje

Postopno varčevanje

Razmišljate o prihodnosti, o svojih ciljih, načrtih in željah? Prav gotovo jih ni malo. Od nove stanovanjske opreme, novega avta, zamenjave računalnika, dodatka k pokojnini, štipendije za otroka do sanjskih počitnic... Da jih boste lažje uresničili, vam ponujamo različne oblike postopnega varčevanja. Saj veste, iz majhnega raste veliko: **modro varčevanje, rentno varčevanje in srebrno varčevanje.**

Po dopolnjenih treh letih varčevanja pa imate tudi možnost najeti ugodnejše posojilo za nepremičnine.

Vabimo vas v naše poslovalnice, kjer vam bomo svojo ponudbo podrobneje predstavili in vam z veseljem svetovali.

Posamezne od teh storitev so vam na voljo tudi v bankah bančne skupine NLB: Banka Domžale, Koroška banka, Pomurska banka, Banka Velenje in Banka Zasavje.

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

GORENJSKA

Natašina pot do preživnine za svoje otroke

STRAN 16

Prihajalo bo tudi do rubežev

STRAN 17

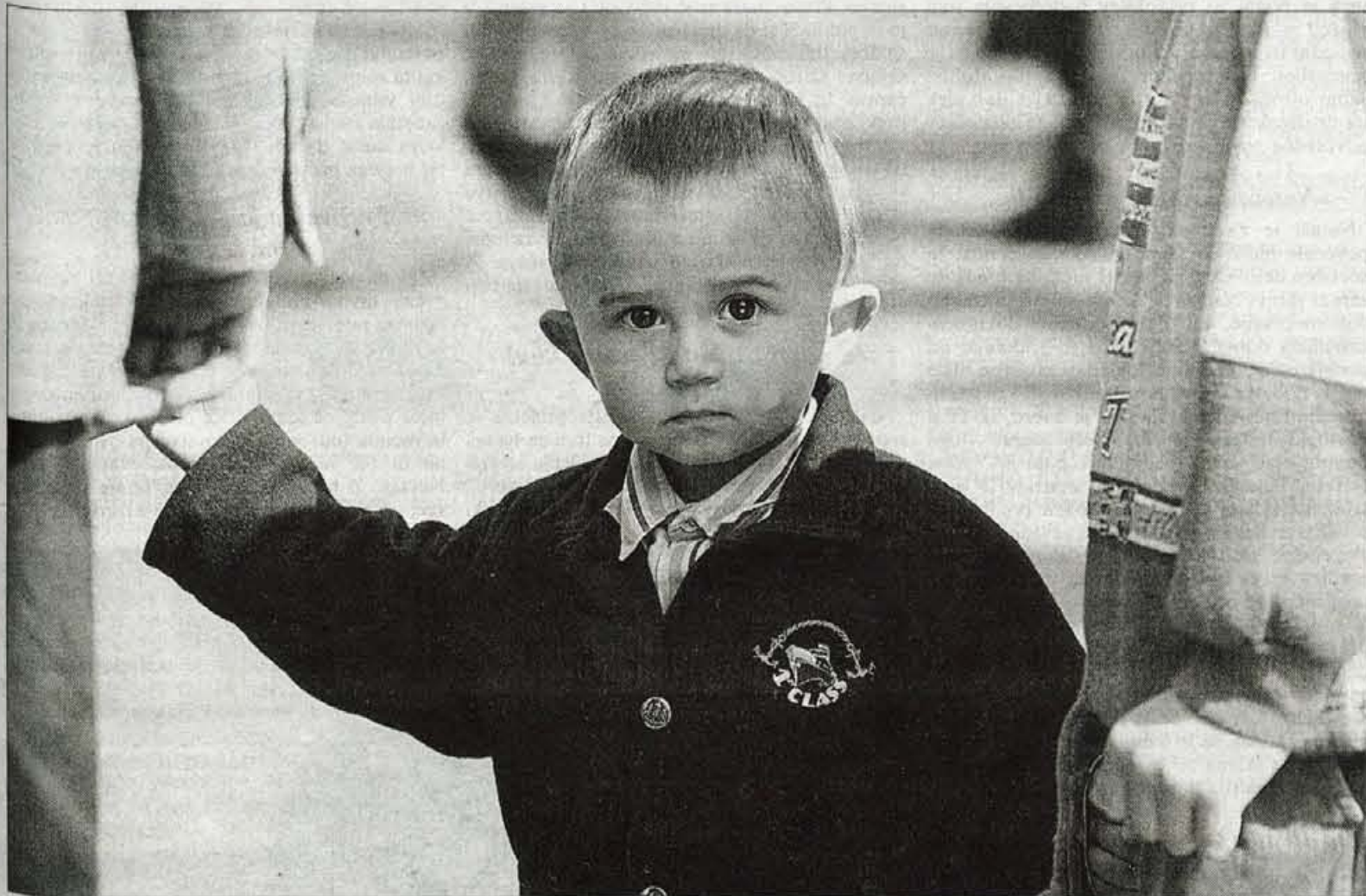
Vedno mi je neprijetno, če ljudje dolgo iščejo pravico

Starša pogosto pozabita, da otrok potrebuje oba

Preživnine

"Sem razvezana mati dveh odrasčajočih fantov, ki sta v skrb in varstvo dodeljena meni. Ker bivši mož ni redno plačeval preživnine in se je s spremembo zaposlitve temu uspešno izmikal, sem vložila tožbo za izvršbo. In tu se začnejo moje težave. Sodni mlini meljejo tako zelo počasi, da se moja tožba vleče že pet let..."

Tole pismo smo lahko pred časom prebrali v eni od slovenskih revij. Zgodba razvezane matere, sploh ne tako redka. Od 43 tisoč določenih preživnin je namreč po ocenah kar tretjina neplačanih. Torej kar 14 tisoč otrok in mladostnikov, ki zvečine živijo pri materah, ne prejema nikakršnih sredstev od očetov, ki se uspešno izmikajo plačevanju preživnine. Je sistem res tako neučinkovit? Številke govorijo same zase. Prav zaradi naraščajočega števila tovrstnih primerov je bil pred dobrim letom ustanovljen preživninski sklad, ki naj bi pomagal otrokom iz razvezanih družin, kjer zavezanec ne plačuje svojih preživninskih obveznosti. Po besedah direktorice sklada Lili Madjar so doslej nadomestilo preživnine odobrili več kot 1600 upravičencem, od tega nekaj čez 130 na Gorenjskem. A kot poudarja Madjarjeva, ustanovitev sklada nikakor ne pomeni, da bo država prevzela breme plačevanja obveznosti namesto zavezancev. Nasprotno, sredstva bo skušala izterjati od zavezancev, grožnja s precej višjimi stroški in plačilom obresti pa naj bi prepričala zavezance, da bi vendarle začeli poravnati obveznosti do svojih otrok. A da imajo tudi skladovi odvetniki težave pri izterjavi dolgov, dokazuje podatek, da so doslej uspeli izterjati sredstva le od 58 zavezancev... Pa vendar, skladovi odvetniki v postopke vstopajo brez čustvene prizadetosti, kar bistveno olajša dogovarjanja. Prav čustvena prizadetost je namreč eden največjih problemov pri dogovarjanju o preživninah, opozarja socialna delavka Maja Kunčič. Dogovoriti se morata dva bivša partnerja, ponavadi polna zamer in celo sovraštva, ki zato pogosto pozabita na najpomembnejše - na otroka. Tudi sodnik Mihael Kersnik meni, da so preživnine le en, sploh ne najpomembnejši vidik v postopkih razvez. Še mnogo pomembnejši je človeški vidik, torej odnos med dvema bivšima zakoncema in njun odnos do otrok. Po Kersnikovih besedah bi mož in žena, ko ne vidita več skupne poti, morala o tem spregovoriti s svojimi otroki, jim pojasniti okoliščine ter jim zagotoviti, da ju bosta oba, tako mama kot oče, kljub razvezi še vedno imela rada. In če uspeta v tem, je dogovor o preživnini lahko res postranskega pomena. • Urša Peternel

POGLEDI Z GORENJSKEGA JUGA

"Ne hčere ne sina / po meni ne bo, / dovolj je spomina: / me pesni pojo." Tako je v pesmi Moj spominek svojo zapuščino sklenil Valentin Vodnik, blagopokojni gorenjski rojak. Toda: če bi vsi takole peli (s podpisanim vred) - kako bi pa preživeli! No, Vodnik je bil duhovnik, eden od Frančiškovih bratov. France Prešeren, "posvetnjakar", si je "v pesnih" postavil še veliko večji "spominek", za njim pa je ostal tudi par otrok. "Kaj pa je tebe treba bilo, / dete ljubo, dete lepo! / meni mladi deklici, neporočeni materi? ... On, ki je sam bil ljubi moj, / on, ki je pravi oča tvoj, / šel je po sveti, Bog ve kam; / tebe in mene ga je sram!" Tako se je v pesmi Nezakonska mati, skušal vživeti v "vlogo" Ane Jelovšek, s katero sta imela dva ali tri otroke. Kakšen oče pa je bil pesnik sam?

"Kljub odkritemu veselju nad rojstvom nju-nega prvega otroka, hčerke Rezike (1. oktobra 1839), se ni mogel odločiti za drugačno rešitev, kakor da je dovolil neizkušeni materi, da odda otroka v rejo na kmete, kar je sicer obetalo detetu v tedanjih razmerah milejšo usodo; nego če bi ga izročila najdenišnici, in je budilo upanje tudi na nadaljnjo, trdnjšo zvezo staršev. Otrok je pa pri rednikih zbolet in Ana ga je vzela k sebi v skromno in prenapolnjeno stanovanje svojih staršev. Prešeren je vsak dan obiskoval njo in otroka in se trudil, da bi vzbudil v premladi materi resnično ljubezen do deteta. Bilo mu je največ do tega, da bi ustvaril okrog skromnih in družbeno nepriznanih začetkov svojega rodbinskega življenja ozračje popolne odkritosti, ki ga je v življenju tako hudo pogrešal in brez katerega nekako ni mogel živeti..."

Tako je dramo Prešernovega (ne)zakonskega življenja rekonstruiral profesor France Kidrič in nadaljeval z opisom zapletov, ki so nastajali pri rojstvih in preživljanju naslednjih dveh otrok. V tistih časih ni bil strožji samo "moralni" okvir teh reči, težavna

Alimenti

zaščitene kot kaka izjemno redka rastlinska ali živalska vrsta. Zdaj so ustanovili celo nekakšen preživninski sklad, ki izplačuje preživnino, dokler ni ta dosojena očetu. Očetje se plačevanja navadno ne branijo, saj povečini kar nekaj zaslužijo, denar je pa najbolje porabljen, kadar gre za dobra dela. Dobro znan in v vic povzdignjen je primer sodne obravnave, pri kateri je bila za očeta cela vrsta kandidatov; ti so se namreč pri materi zvrstili v dneh, ko je bil otrok spočet. Sedeli so v sodni čakalnici, da jih pokličejo pred sodnika, klicani so bili po abecedi. Najprej je bil pred sodnika pozvan znani šaljivec, katerega ime se začne na A, priimek pa na B. Ker je vse priznal, sodniku ni ostalo drugega, kot da stopi v čakalnico in čakajočim oznani, da lahko gredo, ker je njihov sotrpin že vse priznal... Ja, časi so se res spremenili. Nekoč so otroke radi in z lahkoto delali, čeprav so jih le težko preživljali. Zdaj je ravno obratno:imenti niso noben problem, otrok je kljub temu vse manj... Miha Naglič

je bila tudi materialna plat. Ljudje, še posebno nezakonske matere, so si pomagali, kakor so si mogli - in Bog jim je pomagal. Ko se je pred slabimi sto leti kot nezakonski otrok v (malo pred tem literarno povzdignjeni) Zali v Žirovskem Vrhu rodil moj stari oče, je šel njegov oče najprej za nekaj let v Ameriko, da se je vse skupaj malo pozabilo. Ko se je vrnil, sta se nekega dne ob Zali srečala. "A ti si pa tisti!" je rekel oče, na kraju samem slekel srajco in jo dal sinu, rekoč: "Pa glej, da boš bolj pameten kot sem bil jaz!" Te besede in srajca so bile vsa preživnina, ki jo je zmoget. Pa ni bil slab človek, tudi časi so bili drugačni.

V naših dneh je drugače; že lep čas je tako, da država nezakonskemu očetu naloži plačevanje tolikšnih alimentov, da mu še za srajco zmeraj ne ostane, ti nezakonske matere, ki jih je bistveno več kot nekoč, pa so

Gorenjsko ureja uredniški odbor:
zgodovinar Jože Dežman,
filozof Miha Naglič,
novinarica Marija Volčjak in
odgovorna urednica Leopoldina Bogataj

R E P O R T A Ž A

Urša Peternel

Foto: Tina Dokl

Ko se zatakne pri plačevanju preživnine

Natašina pot do preživnine za svoje otroke

"Saj sem bila sama kriva. Ves čas sem mislila: mi bo že dal, ko bo imel. In sem odlašala. A on seveda nikoli ni imel denarja. Še jaz sem mu ga dajala. Danes vem, da je bila to napaka. Ko sva šla dokončno narazen, mi je socialna rekla, da ne gre tako, da naj stvari uredim, zaradi otrok..."

Nataša je mlada mamica treh otrok. Najstarejši fantek ima šest let, drugi štiri, najmlajša punčka pa leto dni. Je ena tistih številnih žensk, ki se je srečala s problemom neplačevanja preživnin. Njen zdaj že bivši partner ni nikoli plačeval za svoje otroke. Saj je včasih kaj dala njegova mama, pa je rekla, naj bo za otroke. A to ni isto. On pa se je vedno izgovarjal, da Nataša tako ali tako živi pri starših in ji bodo že oni pomagali. Potem je enkrat imel policijo za vratom in ni imel denarja, drugič spet je moral odplačevati kredit...

Kar tretjina preživnin je neplačanih

Primer Nataše in njenih otrok še zdaleč ni osamljen. Po ocenah je od 43 tisoč preživnin, kolikor naj bi jih bilo določenih v Sloveniji, kar tretjina neplačanih. Torej kar 14 tisoč otrok in mladostnikov ne prejema sredstev od tistega od staršev, pri katerem ne živijo - torej v pretežni večini primerov od očeta. Različne pobude za boljše ureditev tega področja, predvsem za večjo prisilo pri plačevanju, so prihajale že več kot pet let. Med drugim je na problem dalj časa opozarjal varuh človekovih pravic, ki je menil, da je ena od kritičnih točk v sistemu prav neplačevanje preživninskih obveznosti, kar zmanjšuje socialno varnost otrok, ki živijo v razvezanih družinah. Naša ustava v okviru roditeljske pravice določa, da morajo starši vzdrževati svoje otroke, medtem ko v zakonu o zakonski zvezi piše, da so starši dolžni preživljati svoje otroke. Tudi vrsta evropskih dokumentov ureja to področje, med drugim velja priporočilo, po katerem so za preživljanje otrok v prvi vrsti odgovorni starši, vendar pa mora posredovati država, kadar starši tega ne storijo. V večini evropskih držav so v ta namen ustanovili tako imenovane preživninske sklade, pri katerih država otrokom iz razvezanih družin, kjer zavezanec ne plačuje preživnine, zagotovi določena sredstva za določeno časovno obdobje, potem pa se trudi ta sredstva izterjati od preživninskih zavezancev. Tudi pri nas je bil po dolгих letih prizadevanj ustanovljen preživninski sklad, njegov sedež je v Ljubljani in v teh dneh se izteka leto dni njegovega delovanja. In komu pomaga omenjeni sklad? Do sredstev iz sklada so upravičeni otroci, mlajši od 18 let, ki jim je z začasno odredbo, pravnomočno sodbo ali dogovorom pri centru za socialno delo določena preživnina, a je zavezanec ne plačuje. Za neplačevanje se šteje, če preživnina v zadnjih dvanajstih mesecih ni bila plačana zaporedoma tri mesece oziroma če

zavezanec v zadnjih dvanajstih mesecih dolguje znesek vsaj treh povprečnih preživnin. Poleg tega je pogoj za pridobitev nadomestila tudi vložen predlog za izvršbo na sodišču, ki je star najmanj tri mesece. Za pridobitev pravice pa je postavljen tudi cenzus; nadomestilo dobijo samo otroci, ki živijo v družini, kjer dohodek na družinskega člana ne presega 55 odstotkov povprečne plače v državi v preteklem letu.

Nataša je vložila prošnjo in...

Nataši je za obstoj preživninskega sklada povedala njena socialna delavka na centru za socialno delo. Češ, naj stvari vendarle uredi, že zaradi otrok. Nataša je začela zbirati potrebno dokumentacijo; kot pravi, je večino dokumentov imela doma, nekatere pa je pridobila, od podatkov o otroških dokladah, rojstne liste otrok, podatke o njenih prihodkih... "Vse papirje sem prinesla naenkrat, kar je dobro, saj tako postopki hitreje stečejo. Sicer moraš vlogo dopolnjevati z manjkajočimi papirji," pravi Nataša. Pogoj za pridobitev sredstev iz jamstvenega sklada pa je tudi vložen predlog na sodišču za izvršbo. Nataša tega seveda ni imela vložena, zato je to morala storiti. Ker pa predlog mora biti star najmanj tri mesece, je tako morala počakati tri mesece. Ko je zadostila tudi temu pogoju, je bila njena vloga na preživninskem skladu popolna in je šla v odobritev. Julija letos je Nataša že dobila denar... "Denarja smo se z otroki zelo razveselili. Ker sem prvič dobila nakazilo za tri mesece skupaj, se je nabralo kar nekaj denarja in Mojca s sklada mi je rekla: Vidiš, zdaj boste pa z otroki lahko šli tudi na počitnice!"

Od 10 do 13 tisoč tolarjev na otroka

Nataša prek preživninskega sklada prejema sredstva za starejša dva sinova, medtem ko ji za najmlajšo hčerko bivši partner plačuje denar na roko. Mesečno tako od sklada prejema okrog 21 tisočakov, 10 za enega in 11 tisoč za drugega sina. Nadomestilo namreč znaša za otroke do 6. leta starosti 10 tisoč tolarjev, za otroke od 6. do 14. leta starosti 11 tisočakov, za otroke nad 14. letom starosti pa 13 tisoč tolarjev. Nataša pravi, da ji je denar iz sklada v veliko pomoč, saj sama hodi še v šolo in ni redno zaposlena. Samo s socialno pomočjo in otroškimi dokladami pa brez pomoči staršev ne bi mogli živeti.

Sredstva so izplačana do 15. v mesecu in doslej je bilo vedno tako. Le prejšnji mesec se

je zataknilo in Nataša se je ustrašila, da je tako zato, ker je njen bivši partner menda izgubil službo. Pozanimala se je pri Mojci na skladu, a jo je potolažila, da dejstvo, da zavezanec izgubi službo, ne vpliva na izplačevanje sredstev iz sklada. Otroci denar prejemaajo kljub temu, čeprav to ne pomeni, da država dolgoročno prevzema breme plačevanja preživnin namesto zavezancev. Sklad naj bi zgolj pomagal premostiti (pogosto dolgotrajno) obdobje, v katerem so otroci brez preživnine, nato pa sredstva skuša izterjati od preživninskega zavezanca. Nataša pravi, da se njen bivši partner zaveda, da bodo sredstva skušali izterjati od njega. A ker je trenutno brez službe, si trenutno ne beli glave, kako.

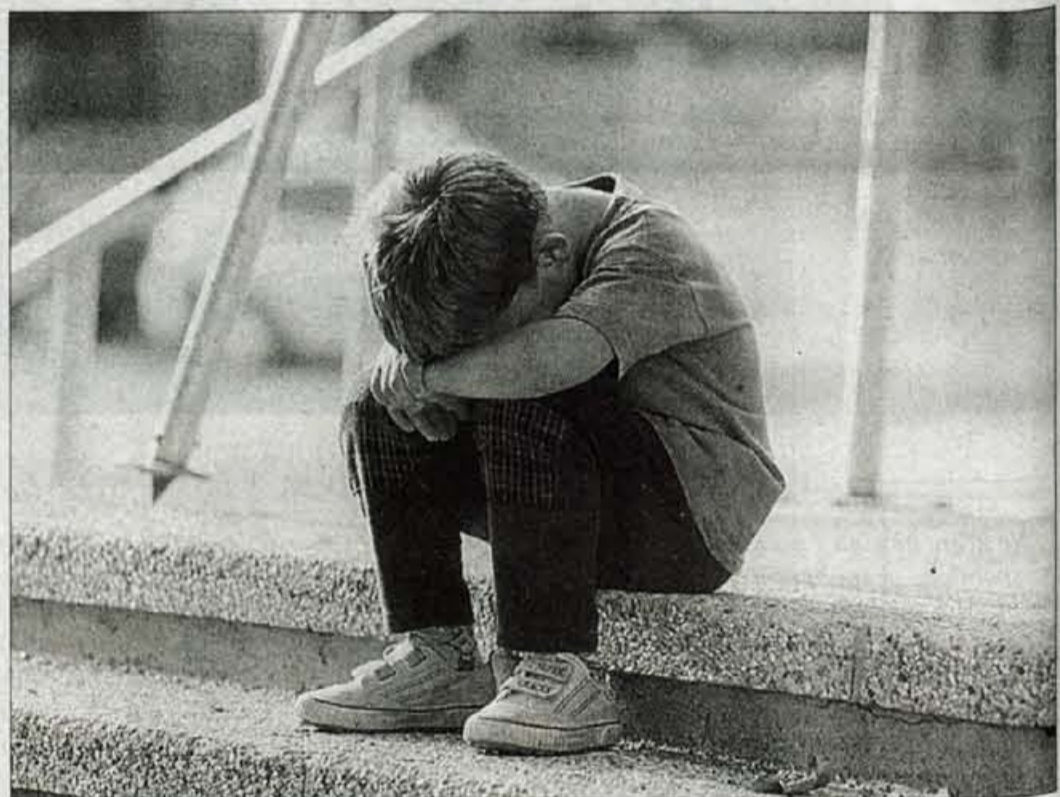
Za nazaj pa Nataši ostane kljub vsemu le tožba

Nataša od preživninskega sklada prejema le sredstva za tekoče mesece, ne pa tudi za nazaj. Bivši partner ji namreč za nazaj dolguje še precej denarja, kot pravi, vse od leta 1994 naprej, in to po pet tisočakov mesečno. A preživninski

sklad teh obveznosti ne prevzema. Tako Nataši za izterjavo teh sredstev ostane le pot na sodišče. A pravi, da te poti ne bo ubrala. "Denarja za odvetnika nimam, poleg tega se postopki predolgo vlečejo, pa tudi vprašanje je, kaj bi sploh dosegla," meni. Vesela je, da je uredila vsaj tekoče plačevanje, medtem ko bo zaostala sredstva pač pustila... Po svoje ve, da je kriva sama, da teh stvari ni uredila že prej, da od bivšega partnerja ni terjala denarja.

Preživnina je pravica otroka, ne ženske

Žal pa veliko žensk ob razvezi ali razpadu zveze ravna napačno in se iz nekakšnega lažnega ponosa preživnini enostavno odreče. A to ni prav, saj to škodi zgolj otrokom. Preživnina je namreč otrokova pravica, ne pa pravica ženske. Nataša je sklenila, da bo spremenila imek otrok - s tem se oče otrok mora strinjati, in menda tudi se. "Očetovstvo pa ostane, sicer ne bi bil več zavezan k plačevanju," pravi Nataša. Z bivšim partnerjem se ne prepirata več, on pa ima tudi redne stike z otroki.

Sodnik Mihael Kersnik, vodja civilnega oddelka na kranjskem okrožnem sodišču

Vedno mi je neprijetno, če ljudje dolgo iščejo pravico

Kako se v postopkih razveze določa preživnina?

"Določanje preživnin je le en del, en aspekt v celotnem postopku sporazumne razveze oziroma tožbe za razvezo. V tem postopku je treba najprej odločiti o dodelitvi otrok, nato pa tudi o preživnini. Višino preživnine lahko uskladijo že na centru za socialno delo, v primeru tožbe pa o preživljanju otrok odloči sodišče. Višino prispevka za preživljanje določi sodišče glede na možnosti obeh staršev in otrokove potrebe. Zakon je v zvezi s tem jasn, v praksi pa se pogosto pojavi problem, kako ugotoviti pravo dejansko stanje."

Pogosti so primeri, ko zavezanci kljub odločbi preživnine ne plačujejo, sledijo predlogi za izvršbo na sodišče.

"Ko je razsojeno o višini preživnine, se na prvostopenjsko sodbo stranke lahko pritožijo. Sledi odločanje na višjem sodišču ter drugostopenjska odločba. Če zave-

zanec tudi potem ne plačuje, mora mati (ali oče) vložiti predlog za izvršbo z rubežem. Stranke pogosto napačno mislijo, da v teh primerih sodišče avtomatično sproži postopke. To ne drži, stranka mora sama podati predlog. V primeru neplačevanja preživnine sodišče lahko izda začasno odredbo, izmikanje plačevanju pa se tudi kaznuje kot kaznivo dejanje. Je pa res, da imajo zavezanci veliko procesnih pravic oziroma možnosti, možnost pritožb..."

Kaj storiti, če zavezanec ni zaposlen, nima premoženja, potem izvršba ne more biti uspešna?

"Če zavezanec nima prihodkov ali premoženja, sodišče nima kje vzeti in je izvršba neuspešna. V takih primerih ostane možnost pridobitve nadomestila na preživninskem skladu."

Po izkušnjah nekaterih mater so postopki na sodiščih v zvezi s preživninami zelo dolgotrajni.

"Ne zanikam, da je kakšen postopek lahko tudi dolgotrajen, čeprav se te zadeve obravnavajo prednostno. Toda če bi imel pred seboj konkreten primer, bi za vsakega posebej lahko pojasnil okoliščine, zaradi katerih se postopek vleče tako dolgo. V moji praksi je en postopek trajal najdlje pet let, ko je bila zadeva dvakrat razveljavljena. Kot vodji civilnega oddelka pa mi je vedno neprijetno, da ljudje dolgo časa

iščejo pravico na sodišču, še zlasti če gre za tako pomembno zadevo, kot je preživnina."

Pa bi se v teh postopkih dalo dogovoriti brez sodišča, torej bolj neformalno?

"V primerih razveze bi strankam priporočil, da se o tem, pri kom bodo živeli otroci, o stikih, o višini preživnine, sporazumejo. Pri tem pomembno vlogo igrajo centri za socialno delo, kjer je mogoče bolj neformalen razgovor kot na sodišču. Dogovor na centru je izvršljiv, s tem bi se izognili sodni poti in bi sodišču ostale le tiste zadeve, ki so res sporne."

Kako pa kot sodnik čisto človeško gledate na te zadeve?

"Pri preživninah je običajno tako, da mati misli, da bivši partner plačuje premalo, oče pa je prepričan, da mora plačevati preveč, poleg tega pa misli, da plačuje bivši partnerki, ne otrokom... Rad pa bi poudaril, da so preživnine le en, majhen vidik; mnogo pomembnejši je v teh zadevah človeški vidik. Pogosto me presune, ko otrok reče, da bi najraje videl, da bi starša ostala skupaj... Zato bi svetoval, ko starša ne vidita več skupne prihodnosti, naj skušata to razložiti otrokom, jim pojasniti okoliščine ter jim povedati, da sicer ne bodo več živeli skupaj, otroke pa bosta oba imela rada še naprej."

R E P O R T A Ž A

Urša Peternel

Foto: Tina Dokl

Lili Madjar, direktorica Jamstvenega in preživninskega sklada

Prihajalo bo tudi do rubežev

Pred letom dni je z delovanjem začel preživninski sklad, prek katerega naj bi izboljšali socialno varnost otrok iz razvezanih družin, kjer zavezanci, najpogosteje očetje, ne plačujejo svojih preživninskih obveznosti. Se je socialna varnost otrok z začetkom delovanja sklada dejansko izboljšala? Koliko otrokom so pomagali doslej? O tem v pogovoru z direktorico Jamstvenega in preživninskega sklada Lili Madjar.

Kako po dobrem letu delovanja ocenjujete delo preživninskega sklada?

"Delo preživninskega sklada ocenjujem uspešno. Uspelo nam je povečati socialno varnost otrok, ki prejemajo nadomestilo preživnine. Zastopnike oziroma skrbnike otrok nam je uspelo spodbuditi k izterjavi neplačanih preživnin, kar kažejo številni predlogi za izvršbo, vloženi po začetku delovanja sklada. Mnogi umiki že vloženi zahtevkov za nadomestilo preživnine pa kažejo na okrepljeno preživninsko odgovornost preživninskih zavezancev."

Koliko upravičencev prejema nadomestilo, koliko od tega na Gorenjskem?

"Nadomestilo preživnine že prejema 1641 upravičencev, od tega 132 na Gorenjskem."

Koliko denarja izplača sklad vsak mesec, koliko mu država nameni letno za delovanje?

"Sklad v povprečju izplača dobrih 20 milijonov tolarjev mesečno, ta znesek pa iz meseca v mesec narašča. Doslej smo izplačali sredstva v višini 151 milijonov tolarjev. Za naslednje leto nam bo država po predvidevanjih zagotovila 700 milijonov tolarjev. Dokončni zneski bodo seveda znani po sprejemu proračuna za leto 2001."

Za pridobitev nadomestila je postavljen cenzus 55 odstotkov povprečne plače v državi na družinskega člana, vzrok naj bi bile proračunske omejitve, se vam zdi to ustrezno?

"Kot ugotovljate v vprašanju, so omejitve potrebne zaradi omejenih sredstev. Moram pa po-

vedati, da kar 66 odstotkov naših upravičencev ne presega 35 odstotkov povprečne plače v Sloveniji v preteklem letu na družinskega člana."

Pogoj za pridobitev je tudi vloženi predlog za izvršbo na sodišču, ki je starejši od treh mesecev. Zakaj?

"Že ko je sklad začel z delovanjem, smo povedali, da je eden od namenov delovanja sklada tudi spodbuditev skrbnikov otrok k izterjavi preživninskega dolga. Ker pa so ti postopki dolgotrajni, je seveda velika prednost, da že po treh mesecih pridobijo pravico do nadomestila preživnine, seveda če so izpolnjeni tudi ostali pogoji. Namen sklada torej ni, da bi plačeval preživnino namesto zavezancev, ampak spodbudil zavezance k plačevanju preživnin."

Sklad naj bi izplačana sredstva skušal izterjati od zavezancev, kako potekajo postopki izterjav? Kakšno je sodelovanje s sodišči?

"Kar nekaj zavezancev svoje obveznosti do sklada tekoče poravnava. Trenutno na sodiščih poteka skoraj 400 postopkov, večinoma ob pomoči zunanjih sodelavcev. Ker gre večinoma za zelo zapletene primere, ki se bodo pogosto razvijali do rubežev, bo potreben čas, dober odstotek primerov pa je že uspešno zaključenih. Sklad s sodišči dobro sodeluje."

Od koliko zavezancev ste že izterjali sredstva, v kolikšni višini? Ocenjujete to za uspešno?

"Do sedaj je 58 zavezancev na naš žiro račun nakazalo sredstva v višini skoraj 4 milijone tolarjev, pri nekaterih postopkih, ki so pred koncem, pa pričakujemo uspešno izterjavo. Začetki izterjave so spodbudni."

So se postopki izterjav na sodiščih kaj skrajšali? Ob začetku delovanja sklada je bilo slišati kritiko, da ni omejitve prejemanja sredstev (v Nemčiji denimo otroci lahko nadomestilo prejema največ tri leta), saj naj bi se postopki izterjav zaradi tega nič ne pospešili.

"Sklad ne more vplivati na delo sodišč, lahko pa svoje predloge za izvršbo oblikuje tako, da jih je na sodiščih mogoče obravnavati brez dopolnil in dodatne izgube časa."

Kritike so letele tudi na dejstvo, da otroci prejemajo nadomestilo le do 18. leta starosti in ne do 26., torej tudi za čas študija, ko so stroški vzdrževanja otroka še zelo visoki. Zakaj torej meja 18 let?

"Mejo 18 let je postavil zakon in mi jo zato pri svojem delu moramo upoštevati. Zakonodajalec je očitno upošteval, da pri 18-ih letih lahko otrok sam začne z izterjavo preživnine, če tega njegov skrbnik ni počel, in da otrok po 18. letu lažje pridobi druge vire, kot denimo štipendije. Moramo pa priznati, da smo prejeli kar nekaj vlog za otroke nad 18 let, ki pa smo jih žal morali zavrniti. Druge države imajo to zelo različno urejeno."

Sredstva izplačujete le za naprej, ne pa tudi za nazaj. Mnogi zavezanci dolgujejo preživnine za več let, kaj s tem?

"V takšnih primerih je izterjava dolgova za nazaj v rokah otrokovega skrbnika oziroma zastopnika."

Kako izterjate sredstva, če zavezanec nima denarja, denimo je brezposeln?

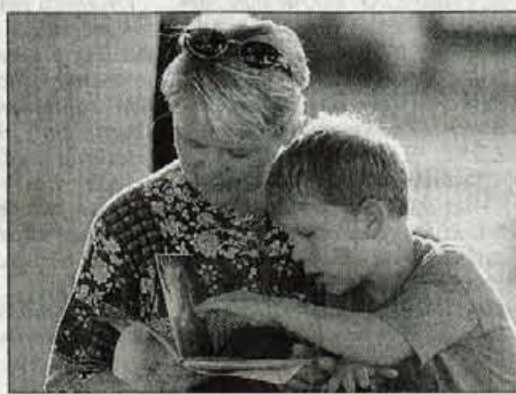
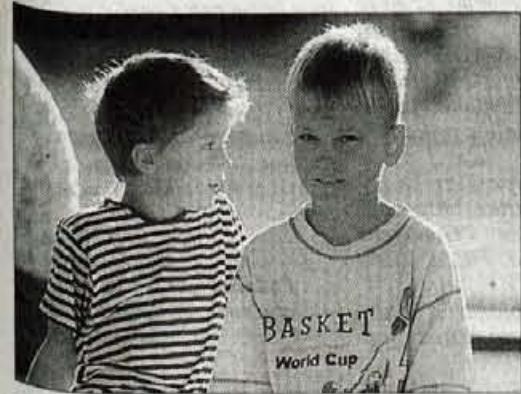
"Možnosti je več: nadomestilo za brezposelne, če je dovolj visoko, prihranki, vrednostni papirji, rubež premičnin, rubež nepremičnin... V vsakem posamičnem primeru se natančno proučijo možnosti izterjave."

Ali v tem primeru otroci še naprej lahko prejemajo nadomestilo iz sklada?

"Da. Uspešnost izterjave ne vpliva na otrokovo nadaljnje prejemanje preživnine."

Ob začetku delovanja sklada ste izpostavili potrebo po brezplačni pravni pomoči: ena pisarna naj bi delovala prav za potrebe preživnin. Je bil storjen kakšen korak naprej v tej smeri?

"Zakon o brezplačni pravni pomoči je v drugem branju in upamo, da bo brezplačna pravna pomoč koristila tudi mnogim, ki se srečujejo z neplačevanjem preživnin. Sicer pa smo na Jamstvenem in preživninskem skladu vedno na voljo na brezplačnem telefonu 080-1414, tako da lahko vsi, ki želijo kakšne dodatne informacije, te tudi dobijo."

Maja Kunčič, socialna delavka na Centru za socialno delo Radovljica

Starša pogosto pozabita, da otrok potrebuje oba

Kot socialna delavka na centru za socialno delo se ukvarjate s problematiko preživnin, so zapleteni v zvezi s plačevanjem pogosti?

"Bolj kot plačevanje preživnine je lahko zapleten sam dogovor med partnerjema. Zaradi še sveže rane pri razvezi starša zelo težko gledata na situacijo z realnega stališča najboljšo možno rešitve glede preživljanja otrok. Znano je dejstvo, da se po razpadu zveze partnerja še najmanj dve leti privajata na novo življenje - življenje brez družine ali z novo družino. Nekateri potrebujejo za to še več časa. Vprašanje preživljanja otrok pa je zadeva, ki potrebuje takojšen dogovor. Starša v čustvenem stresu velikokrat odklanjata dogovarjanje za isto mizo in raje vidita, da svoje želje izrazita preko posrednika. Žal se pri takem načinu kaj lahko pozabi na dejstvo, da otrok potrebuje oba ter da si bo s pomočjo in ljubeznijo obeh veliko lažje utiral pot skozi življenje. Pomembno je, da otrok kljub razpadu družine med staršema še vedno čuti spoštovanje in povezanost v skrbi zanj."

Nekatere mame se prav zaradi globoke prizadetosti odrečejo preživnini. Se vam to zdi prav, saj je preživnina namenjena otroku, ne materi?

"To se mi seveda ne zdi prav. A če se partnerja razideta, so konflikti ponavadi zelo globoki.

Še zlasti, če je to povezano s fizičnim nasiljem, marsikatera mama reče, od njega nočem nič, naj me samo pusti pri miru."

A vsak otrok ima pravico, da ga starši preživljajo, za starše pa je to dolžnost. Nenazadnje mora biti preživnina urejena tudi pri uveljavljanju otroškega dodatka in štipendije. Če pa preživnina ni urejena, je otrok še ob tiste družinske prejemke, ki mu jih sicer zagotavlja država. Torej je preživnino vsekakor smiselno urediti."

Po podatkih je kar tretjina preživnin neplačanih, zakaj?

"Problem se pojavi, če je partner, ki bi moral plačevati preživnino - najpogosteje je to oče, najde pa se tudi kakšna mama - nezaposlen, brez dohodkov in premoženja. V takih primerih je tudi zavezanec sam v stiski in zato je ureditev preživnine toliko bolj zapletena. Če nima premoženja, mu tudi sodišče nima kje vzeti. In takšnih primerov je kar nekaj, najdejo pa se tudi takšni, ki svojih obveznosti enostavno nočejo plačevati."

Prav otrokom iz razvezanih družin, kjer zavezanec že dolgo ne plačuje svojih obveznosti, se namenjena pomoč preživninskega sklada. So ljudje seznanjeni z njegovim delovanjem?

"Menim, da so kar seznanjeni, da sklad obstaja ter da lahko pridobijo nadomestno preživnino. Je pa za pridobitev nadomestila potrebna cela vrsta dokumentov in marsikateri mami je zelo dobrodošla naša pomoč pri izpolnjevanju obrazcev. Če nič drugega, pri tem mamico (ali očka) opogumljamo in svetujemo. Opažamo pa, da je urejanje še posebej težavno pri tistih prosilcih, kjer zavezanec za preživnino živi v tujini, v državah bivše Jugoslavije na primer. A ko je vsa dokumentacija zbrana, vloga oddana in končno dobijo nadomestilo, so mamice (ali očetje) zelo zadovoljne, zlasti tiste, ki so izgubile že vsako upanje, da bodo kdaj prišle do preživnine za svojega otroka."

Pogoj za pridobitev nadomestila je tudi vloženi predlog za izvršbo na sodišču, torej mora mama vendarle nekaj storiti sama in ne le čakati na pomoč države.

"Res je. Največji delež morata mama ali oče storiti sama. Sklad odobri nadomestno preživnino šele potem, ko se je starš, ki skrbi za otroka, poslužil vseh možnih pravnih sredstev za izterjavo preživnine, a so bila ta neuspešna. Zato pogum mamamic in očetom, naj jih zbiranje dokumentacije ne prestraši in zaustavi, na centru smo jim pripravljene pomagati."

Avtocenter Vrtač

Visoko 77a, pri Kranju, E-mail: acvrtač@ac-vrtač.si

PRODAJA: tel. 064 438 01 11, 438 01 12
SERVIS: tel. 064 438 01 22
REZERVNI DELI: tel. 064 438 01 40

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL VOLKSWAGEN

ORIGINALNI REZERVNI DELI IN DODATNA OPREMA

VT

stil

ureja: Matjaz Gregoric

Avtooptika, centriranje, popravilo in prodaja gum

KLEMENC
servis avto gum

Ivana Hribarja 7, CERKLJE

Tel: 064/42 15 13
Tel./fax: 064/42 15 12
GSM: 041/378-835

GOSPODARSKA VOZILA

Cito razglašen za avtobus leta 2001

Žirija 15 specializiranih novinarjev iz 14 držav je tudi proti koncu letošnjega leta razglasila avtobus leta. Tokrat so se s tem naslovom okitili v oddelku gospodarskih vozil pri nemškem Mercedes-Benzu, evropski avtobus leta 2001 je namreč postal njihov cito.

sega v tovarni v Mannheimu. Posebej so izpostavili tudi odlično ogrevanje in klimatsko napravo.

Cito je srednje velik avtobus namenjen pretežno mestnim prevozom. Izdelati ga je mogoče v treh različnih dolžinah od 8, do 9,6 metra, glede na

izvedbo pa lahko prevaža od 45 do 65 potnikov. Naslov Evropski avtobus leta 2001 bo uradno podeljen na vsakoletnem sejmu avtobusov, ki bo letos od 22. do 25. novembra v Madridu.

• M.G.,
foto: DaimlerChrysler

Scania Omniline za primestni promet

Na 58. mednarodnem salonu gospodarskih vozil v Frankfurtu je bilo letos do-gajanje živahno predvsem pri tistih proizvajalcih, ki izdelujejo tudi avtobuse. Švedska Scania je na primer pripeljala nov sodobni avtobus za primestni promet, ki bi bil morda lahko zanimiv tudi za slovenske prevoznike.

Novinca v avtobusni družini so pri Scanii poimenovali omniline, z moderno obliko sprednjega dela pa spominja na mestno različico ekološkega avtobusa z imenom

omnycity. Oba avtobusa imata aluminijasto karoserijo, saj se ta sodoben material zaradi svoje lahкости, trdnosti, vzdržljivosti in prijaznosti do okolja vse bolj uveljavlja tudi pri gospodarskih vozilih.

Avtobus omniline bodo izdelovali v dveh dolžinskih različicah s skupno dolžino 12 ali 13,5 metra. Pogonja ga 9,0-litrski turbodizelski motor, ki razvije 230, 260 ali 300 konjskih moči, prenos motorne moči na kolesi pa poteka preko samodejnega menjalnika znamke ZF ali polavtomatske Scaniinega.

Avtobus je v serijski izvedbi opremljen s prezračevalnim sistemom z režami ob steklih, za doplačilo je na voljo klimatska naprava, nad vsemi potniškimi sedeži pa so tudi posamične luči. • M.G.

RDS STEREO

89.8
91.1
96.3

RADIO SORA

Tel.: 04/508 0 508
fax: 04/508 0 520
e-mail: info@radio-sora.si

PEUGEOT
Motorcycles

PONUDBA VELJA DO RAZPRODAJE ZALOG

ELYSEO 50 489.605,00 428.132,00	SPEEDFIGHT 2 LND VODNO HLAJEN 449.820,00 394.247,00
SPEEDFIGHT LCD VODNO HLAJEN 415.292,00 364.898,00	TREKKER ROAD 380.800,00 297.262,00
SPEEDFIGHT 2 LND X TEAM VODNO HLAJEN 463.624,00 405.980,00	

Avtotiha Kavčič d.o.o.
Avtotiha Kavčič d.o.o., Milje 45, 4212 Visoko, tel.: 04 275 93 00

NA CESTI Po štirih letih lepoto in tehnično prenovljeni Audi A3

Znana jed izboljšana z novimi začimbami

Včasih je za izboljšavo okusa dobre jedi potrebna samo kakšna nova začimba. In podobno velja tudi za avtomobile, ki v svojem življenju dopolnijo tri ali štiri leta, tako kot jih je uspešno preživljal audi A3. Tovarna je namreč po skoraj pol milijonih prodanih primerkov tudi zanj pripravila lepoto in tehnično osvežitev.

Osnovno obliko so pustili pri miru in se posvetili zgolj nekaterim podrobnostim, na primer prefinjeno spremenjeni maski hladilnika in novemu stabilizatorju zraka ali žarometom, ki imajo ob ločeni optiki še moderno gladko steklo, in zadnjim lučem z novo notranjo geometrijo.

Audi A3 se odlej ponaša tudi s spremenjeno tehniko, pri čemer glavni predstavljata nova motorja: izboljšani 1,6-litrski bencinski s 102 konjskima močema in zmogljiv ter varčen 1,9-litrski TDI, ki s pomočjo sistema vbrizga črpalka - šoba razvije 130 konjskih moči.

Pri varnostni opremlitvi nov adut predstavlja doplačilni sistem si-

deguard, torej zavesasto bočno varnostno vrečo, ki potnike spredaj in zadaj varuje pred poškodbami glav pri bočnih trkih. To se zdaleč niso vse spremembe, ostale so bolj ali manj vidne, vendar pa so vsekakor prispevale k nekoliko višjim cenam (od 500 do 600 tisočakov pri osnovnih različicah). Pri

zastopniku Porsche Slovenija so načrtovali, da bo do konca leta po slovenskih cestah vozilo do 200 novih audijev A3, letna količina pa naj bi znašala od 500 do 600 avtomobilov. Čakalna doba za posamezne različice je od štiri do šest tednov.

• M.G., foto: Audi

 RENAULT

REMYT d.d., Kranj

PRODAJA VOZIL RENAULT

Informacije tel.: 04/2015-215

 RENAULT STORITEV

- Do 12% popust* ob nakupu 4 zimskih pnevmatik!
- Paket I:** metlice brisalcev, spray za odmrzovanje šip in tekočina za vetrobransko steklo - le 3.500** SIT!
Darilo: strgalo za led!
- Paket II:** spray za odmrzovanje ključavnic, spray za odmrzovanje šip in tekočina za vetrobransko steklo - le 1.100 SIT!
Darilo: dišeča smrekica!

Zvozimo to zimo
16. 10. - 11. 11.

Brez skrbi, Renault vse postori!

* Velja za imetnike Renault LB Karanta kartice.
** Cena velja za vozila RS in Clio, kupljen do aprila 1994.

www.renault.si

PANARRI

GOODYEAR Sava SEMPERIT HANKOOK DEBICA POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL **DAVINCI MOTOR** KOROŠKA 53d, 4000 KRANJ (pri AMD Kranj) tel.: 04/23 67 467

IZREDNO UGODNE PREDSEZONSKNE CENE IN PLAČILA NA OBROKE!

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA

Citroen proti poldrugemu milijonu

Francoski Citroen namerava v šestih letih za polovico povečati proizvodnjo avtomobilov. To pomeni, da bi leta 2006 ali najkasneje 2007 skupaj izdelali 1,5 milijona avtomobilov, medtem ko bo letošnja številka po pričakovanjih preseгла 1,1 milijona.

Lani je iz vseh Citroenovih tovarn prišlo 1.017 milijona avtomobilov, že v letošnji prvi polovici leta pa se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem prodaja povečala za 14 odstotkov. Pri Citroenu pričakujejo, da bodo do leta 2003 na trgih izven zahodne Evrope s sedanjih 130.000 prodajo povečali na 200.000 vozil. V najnovejši Citroenovni tovarni blizu brazilskega Ria de Janiera bodo prihodnje pomlad začeli izdelovati kompaktnega enoprostorca xsaro picasso, podobni dogovori pa potekajo tudi s kitajskim partnerjem Dong feng iz mesta Wuhan. • M.G.

Pravočasno si zagotovite zimo brez skrbi.

BREZPLAČNI PREGLED VOZILA

Vsi vozniki vozil **Škoda** ste vljudno vabljeni na **brezplačni preventivni pregled** vozila pred zimo.

Pričakujemo vas **od 23. oktobra** naprej.
Dobrodošli!

AMD ASTA d.o.o.
Murska Sobota

AMD ŠLANDER
Celje

AUTOEMONA d.d.
Ljubljana

AVTO INN d.o.o.
Nova Gorica

AVTO STEGNE d.o.o.
Slovenska Bistrica

AVTOCENTER IDRIJA d.o.o.
Idrija

AVTOCVET d.o.o.
Tolmin

AVTOHIŠA MOŽE d.o.o.
Ankaran

AVTOKAM d.o.o.
Hrastnik

AVTOLINE KRŠKO d.o.o.
Krško

AVTOMERKUR PSO BEŽIGRAD d.d.
Ljubljana

AVTOSERVIS RIKI,
Richard Tutin s.p.
07201-Endava

INTEGRAL JESENICE d.d.
Jesenice

PAN - JAN d.o.o.
Izobica

PSC PRAPROTIČNIK d.o.o.
Velenje

RO + SO d.o.o.
Celje

SERVIS ŠTERN KRANJ d.o.o.
Kranj

SPC KRETIČ d.o.o.
Prestranek

SPC ŠKODA ŠKERJANEC
Dornžale

TIPOM d.o.o.
Maribor

URBAN. SERVIS IN PRODAJA d.o.o.
Ribnica

VIDIC CENTER d.o.o.
Novo mesto

AVTOSERVIS ŽUNKOVIČ
Miklavž

CAR CENTER
Smartno

AVTO FEKONJA
Radlje ob Dravi

TEST
RENAULT MEGANE COUPE LUXE 2.0 IDE

VLOGA HIŠNEGA ŠPORTNIKA

Kar dolgo je megane coupe pri Renaultu igral vlogo hišnega športnika in zanjo je tudi imel dovolj adutov: dovolj atraktivno športno obliko, kupejevskemu razredu primerno utesnjeno potniško kabino, povsem solidno podvozje in nazadnje še prvi Renaultov bencinski motor z neposrednim vbrizgom goriva.

Sportnost za oko: zadnji stabilizator zraka in 16-palčna platišča.

TEHNIČNI PODATKI
vozilo: kupe, 2 vrata, 5 sedežev
mera: d. 3.930, š. 1.700, v. 1.370 m
medosna razdalja: 2.470 m
prostornina prtljažnika: 290 l
motor: štirivaljni, bencinski, 16V
gibna prostornina: 1998 ccm
moč: 103 kW/140 KM pri 5500 v/min
navor: 200 Nm pri 4250 v/min
najvišja hitrost: 213 km/h
pospešek od 0 do 100 km/h: 8,6 s
poraba EU norm.: 6,1/10,2/7,6 l/100 km
maloprodajna cena: 4.183.000 SIT
zastopnik: Revov, Novo mesto

motorne zmogljivosti, športna podoba, serijska oprema, soliden prtljažnik

motorni hrup, namestitve nekaterih stikal, drseče usnje na sedežih, visoka cena

Za volanom megane coupeja velikokrat sedijo voznice, športni 2.0 IDE je dovolj močan tudi za močnejši spol.

Z njim je coupe še bolj športen, kot je bil, saj v njegovem nosu razgraja nič manj kot 140 konjskih moči. Novi štirivaljni z inovativno tehniko vbrizga goriva, ki je bolj značilna za novejšje dizelske motorje, ima vrsto prednosti, saj avtomobilu zagotavlja boljša pospeševanja, višjo končno hitrost in posledično občutek, da je ta coupe bolj športen, kot bi mu lahko pripisali.

Motor hoče neprestano dokazovati, da dobro obvlada svoje delo. Ob odločnem pritisku na plin je sunek res dovolj brutalen, da voznika in sopotnika priljepe ob hrbišči sedežev in sunkovito pospeševanje pospremi tudi dobršna količina hrupa. Motorno rohnenje z vrtljaji hitro narašča, žal tudi preseže mejo sprejemljivega in pri višjih hitrostih se je v tem avtomobilu težko pogovarjati na sobni jakosti, vmes pa še poslušati radio. Zato pa motor lagodno izpolnjuje voznikove ukaze tudi takrat, ko se mu zahoče zmernejše vožnje, le pri počasnem premikanju v mestni gneči je zoprno zaletav.

Razumljivo je, da Renault najmočnejši motor ponuja v kombinaciji z najbolj luksuznim paketom opreme. Voznika in sopotnika čakata športno opremljena sedeža, ki sta tako kot

obloge vrat, volanski obroč in prestavna ročica, oblečena v usnje, ki je barvno usklajeno z barvno pločevino. Za udobje skrbi ročno nastavljiva klimatska naprava, za prijetno počutje radijski sprejemnik s CD strežnikom, za varnost pa štiri varnostne zračne vreče in protiblokirni zavorni sistem. Seznam doplačilne opreme je zato zelo kratek, na njem sta samo kovinska barva karoserije in električno pomično strešno okno.

Armaturna plošča je z izjemo bele podlage merilnikov takšna kot pri drugih meganih coupejih, tako da se vozniki, ki so že kdaj sedeli v kakšnem novejšem renaultu, lahko kar hitro znajdejo, drugi pa se morajo malce privaditi na nekatera stikala in ročice. Kupejevskemu notranjosti ponuja solidno udobje samo vozniku in sopotniku, potnika na zadnji klopi pa sta vesela, če vožnja s tem avtomobilom ni predolga, saj zmanjkuje prostora za noge in glave.

Malce iz razrednega povprečja izstopa le 290-litrski prtljažnik, ki pa ga vseeno ni toliko, da bi zmožel sprejeti vso družinsko prtljago. Ampak saj je megane coupe tako ali tako namenjen pretežno dvema, dosedanje prodajne izkušnje pa kažejo, da za volanom v veliko primerih sedijo voznice.

Megane coupe 2.0 IDE bi zaradi svojih voznih lastnosti lahko ugajal predvsem močnejšemu spolu. Da bi bilo njegovo obnašanje na cesti zmožljivostim primerno, so mu nadelili 16palčna aluminijasta pla-

Motor z neposrednim vbrizgom goriva ponuja prepričljivih in glasnih 140 konjskih moči.

Luksuz za več denarja: usnje na sedežih in popolna oprema za varnost in udobje.

tišča, ki imajo skupaj z zadnjim stabilizatorjem zraka tudi ustrezen estetski učinek. Podvozje prenese toliko, kot je v obsegu fizičnih zakonitosti avtomobilov s prednjim pogonom, pri višjih hitrostih pa je potrebno kar krepko držati volanski obroč. Vzmetenje je kajpak bolj naklonjeno športni vožnji kot mehkeemu požiranju cestnih grbin.

Pri Renaultu so torej naredili še en korak v civilizirani avtomobilski šport, ali bo megane coupe kdaj imel tudi tako športno obleko kot na primer chlo sport, pa je že čisto drugo vprašanje.

• M. Gregorič

AVTO KADIVEC **SUZUKI** **AVTO KADIVEC**
Šenčur, tel.: 279-0032, WWW.avtokadivec-jk.si
SUPER UGODNI JESENSKI POPUSTI

AVTO KADIVEC
Šenčur, tel.: 279-00 11, WWW.avtokadivec-jk.si
ZDAJ JE PRAVI ČAS ZA NAKUP IN MENJAVO ZIMSKIH PNEVMATIK

SUZUKI SWIFT
ZA NAROČNIKA GORENJSKEGA GLASA
EKSTRA POPUST
153.800^{SIT}
+ 50.000^{SIT}
= 203.800^{SIT}
Posebej za naročnike Gorenjskega glasa
SUZUKI SWIFT že od 1.346.630^{SIT}

SUZUKI Odar VELIKO OPREME za SUPER CENO: 2x airbag, cent. zaklepanje, elek. pomik stekel in ogledal, imobilizator

Preko 300.000^{SIT} ugodnosti za terence in 4x4 osebne avte
Za naročnike Gorenjskega glasa posebno darilo

SUZUKI Odar 4x4 POGON + višji sedeži, da bo manj bolečin v križu
FINANCIRANJE do 5 let

AVTOSERVIS BOGATAJ
ZVIRČE 30a, TRŽIČ
tel.: 04/59 55 222
SUZUKI
POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER

HONDA ŽIBERT
SERVIS IN PRODAJA VOZIL
Britof 173, 4000 Kranj, tel. 04/23 43 100

Pri družini Frelih v Ljubnem

Alenka bedi nad nami in nam kaže pot naprej

"Anita je peljala Alenkino psičko Belo na sprehod in ko se je vrnila, je pred hišo ustavil policijski avto. Policist je odprl vrata, preveril naslov in jo vprašal, ali so starši doma. Ko sva zagledala policista, sva odrevenela. 'V tistem gozdičku,' je dejal, 'pet minut od tod, je vaša Alenka ob trčenju avtomobila v drevo izgubila življenje...'"

Bil je 1. marec 1998, zunaj je na drobno snežilo. Enajstletna Alenka, Frelihova najmlajša hčerka, se ni več vrnila s tekme v namiznem tenisu. Svet družine Frelih, mamice Milene, očka Vojka in sestrice Anite, se je v enem samem samcatem hipu raztreščil na tisoče koščkov. In danes, poldrugo leto po kruti tragediji, se ta svet počasi počasi spet sestavlja nazaj...

Frelihovi s psičko Belo, ki je bila Alenkina. Po njeni smrti je Bela več mesecev hodila na pokopališče in čuvala njen grob.

upanje, ljubezen, je po Mileni besedah tisto, česar se oklepajo. In v teh treh stvareh iščejo tudi pot, kako živeti naprej...

Zakaj?!

Alenka je bila izredna deklica. Prijazna, solidarna, vsestranska. V vasi je bila priljubljena, vsi so jo poznali. Bila je odličnjakinja, s samimi peticami, igrala je na različne glasbene instrumente, pomagala je starejšim v vasi. S še dvema prijateljicama je obiskovala neko starejšo gospo, hodila zanj v trgovino. Izredno rada je imela živali. Bila pa je tudi perspektivna igralka namiznega tenisa. In prav ob vračanju s tekme na Ptuj je kombi, ki ga je peljal njen trener, zaneslo s ceste. Alenka je bila poškodovana tako hudo, da ni prežive-la, njena prijateljica je dobila hude telesne poškodbe. Vas Ljubno je tistega prvega marca pred dvema letoma obnemela v grozi. Zakaj? Zakaj ravno Alenka?

"S trenutkom, ko je Alenka odšla, se je naše življenje ustavilo, upočasnilo. Smo kar obstali. Šok, praznina. Potem pa sčasoma spet začneš stopati nazaj v življenje. In danes se bolj znamo umiriti, živeti vsak trenutek, biti skupaj. Delo vedno počaka, skupni trenutki pa pobegnejo."

Kot pravi Vojko, se ob smrti ljubljene osebe vsakdo sprašuje, zakaj. Zakaj se je to moralo zgoditi ravno meni? Usoda je toliko bolj nedoumljiva, kadar umre otrok. "Ko umre starejši človek, je to nekako naravno, gre za naraven tok od življenja k smrti. In smrt lažje preboliš kot smrt otroka. Ko umre otrok, pa je to nekaj nenaravnega, nekaj, kar naj se ne bi zgodilo, nekaj, česar nihče ne pričakuje," pravi Vojko. Sam se je s smrtjo srečal že zgodaj, ko je pri devetnajstih letih umrl njegov oče. In kot pravi, se je že takrat spraševal, zakaj. Drugič ju je z Mileno usoda udarila kmalu po poroki, ko njun prezgodaj rojeni sin ni preživel. In nato še enkrat, z Alenko. Oba, Milena in Vojko, sta neštete neprespane noči pretuhtala, zakaj se je moralo tako zgoditi. A danes Vojko pravi, da je o tem pravzaprav nesmiselno razglabljati. Edino in neizpodbitno dejstvo je, da smo tega dragega človeka izgubili, da ga ne bo več nazaj. In na to se je treba osredotočiti, meni Vojko.

V sebi je treba najti moč

"Ko se ti zgodi nekaj tako strašnega, vse zunanje stvari postanejo povsem nepomembne. In ko si čisto na tleh, ko se ti vse zdi breizhodno, začneš iskati rešitev, nekaj, česar bi se oprijel," pripoveduje Vojko. Kot pravi, se v takšnih trenutkih pokaže tvoja osebnost; ali boš vrgel puško v koruzo, se smilil sam sebi, moledoval za pomoč, ali pa boš celo sposoben pomagati še komu. Vojko je v sebi našel moč, sam jo imenuje odgovornost, da se ni sesul. Odgovornost do žene, do druge hčerke Anite, do svoje mame, ki je bila na Alenko močno navezana. "Mene je reševalo to, da sem se zavedel, da se nimam pravice smiliti sam sebi. Da to ne pelje nikamor, ne rešuje ničesar. Da je treba preživeti, preboleti." Kot pravi, se je družina v tistih dneh izredno zblížala. Tesno povezani so bili že prej, Mileni in Vojku so bili družina in otroci že od nekdaj najbolj pomembna stvar na svetu. Kot pravita, so se vedno veliko po-

govarjali, skupaj preživljati večino prostega časa. In prav misel na to, da sta z Alenko preživela veliko časa, jima je v tolažbo. "Zagotovo smo kaj zamudili; včasih si prišel utrujen in službe, pa si rekel, daj, počakaj, bomo kasneje. Ampak

Nadaljevanje na 26. strani

Tiskovna agencija B.P. poročča

V Agenciji B.P. smo se odločili narediti izjemo: vselej objavljamo le "ljudi & dogodke" v povezavi z Gorenjkami in Gorenjci. Tokrat predstavljamo eno Štarkerjo in enega Primorca, ki sta med najzaslužnejšimi za prodornost ZSLD na volitvah pred slabima dvema tednoma. Izjemo smo naredili zato, ker sta bila med gosti na enajstem Festivalu nekomercialnih radijskih postaj Slovenije prejšnji teden v hotelu Zlatorog v Bohinju edina iz slovenskih

političnih strank, ki so jih vrli organizatorji iz Radia Triglav Jesenice povabili na festival. /Tanja Drofenik, v ZLSD odgovorna za stike z javnostmi; Borut Pahor, predsednik ZLSD, ki naslednji četrtek praznuje rojstni dan/

"Fanta, poslušajta moj nasvet: takoj po nove drsalke in na ledeni trening v večnamensko halo! Novi direktor Mitja Selan je star šele 28 let, poln nove energije in zelo zagnan športnik!" /Borut Jerše, doslej direktor sejemске dejavnosti v PPC Gorenjski sejem, d.d.; levo Franci Gselman, vodja tehnične službe Gorenjskega sejma; Matjaž Erzar, nekdanji najemnik bivše Gostilne Sejem na kranjskem sejmišču; od prejšnje sobote je v sejemski dvorani že možno rekreacijsko drsanje, od tega tedna pa ima PPC Gorenjski sejem spet novega direktorja/

MERKUR®
TC DOM

Barvit izbor vrtnic

za 530 SIT/kos

čajevke

KRALJICA BERMUDA, rdeča
AMBASADOR, oranžna
BARCAROLE, rdeča
RED DEWIL, rdeča
GLORIA DEI, rdeče-rumena
ROMANTICA, oranžna
EMINENCE, vijolična
NEW YORKER, rdeča
KAISERIN ZITA, roza
KING'S RANSON, rumena
MAJNZER FASTNACHT, vijolična

vzpenjalke

DON JUAN, rdeča
SIMPATHIE, rdeča
ROYAL GOLD, rumena
ILSE KROHN SUPERIOR, bela
PARADE, roza
SOLO, rdeča

mnogocvetne

LILLI MARLEN, rdeča
SAMBA, rumeno-rdeča
FRIESIA, rumena
PAPILON, roza
PROMINENT, rdeča
MONICA, oranžna
SCHNEEWITTSCHEN, bela

gnojilo za vrtnice, 711 SIT
1 kg

košare za zaščito pred voluharji, 830 SIT
mrežaste, ø 30 cm

Cene veljajo od 27. oktobra do 11. novembra za sadike v zalogi.

TC DOM, Cesta na Okroglo 8, Naklo, tel.: 04 258 8303
DELOVNI ČAS: od 8. do 20. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

V dnevni sobi visi Alenkina slika.

Frelihovim se zdi zelo dragoceno, da na Alenkin grob kdo od njenih prijateljev prinese svečko, cvetice...

Ko se mošt spremeni v vino Martin in martinovanja

Najprej zelo aktualno o TERMAH 3000: avtobusni prevoznik Janez Ambrožič - Zidank iz Zgornjih Gorij Vas naslednjo SOBOTO, 4. novembra, vabi v Terme 3000 v Moravcih. Vsem, ki še niste (vsaj) videli, kaj so za tretje tisočletje zgradili v Moravskih Toplicah, Vam izlet zelo priporočamo. Tisti, ki so že preizkusili ponudbo v TERMAH 3000, pravijo: "Ej, to je noro! Mega! Kva vse 'majo! Ful kull!". Brez skrbi, navdušenci nikakor ne pretiravajo in ne nakladajo: **Moravske toplice s TERMAMI 3000 so se odlično odrezale v letošnji akciji "Slovenska NAJ kopalnica 2000".** TERME 3000 ponujajo brzice, hidrozačne ležalnike, gejzire, slapove, plavalne steze, plavanje proti toku, žvrkljajoče kopeli; že od daleč pa je viden 25-metrski stolp z ogromnim toboganoma osupljive dolžine 170 in 140 metrov. V Pomurje se boste naslednjo soboto peljali z udobnim avtobusom, v toplicah bo - poleg kopanja v velikem kompleksu bazenov in 'adrenalina' na vodnih toboganih vseh vrst - tudi večerja. Ker je razdalja z Gorenjskega do Moravcev precejšnja, bo dobro poskrbljeno tudi za malico, za preganjanje dolgega medvožnja bodo nagradne igre ... Cena izleta je izjemno ugodna: 5.800 SIT; za naročnike Gorenjskega glasa samo 4.700 SIT. Zidankov avtobus bo peljal na relaciji Zgornje Gorje - Bled-Lesce - Radovljica - POSAVEC - POdBREZJE - NAKLO - Kranj - Žabnica - Škofja Loka - Vodice - Mengeš. V program Zidankovega izleta v Terme 3000 bo vključeno tudi posebno novembrsko presenečenje. Ker sta v naslednjem tednu dva praznična dneva (torek in sredo), bo Gorenjski glas izšel le enkrat; zato priporočamo prijavo za ta izlet ŽE DANES.

Prihaja Martinov čas

Po nekaj letih martinovanj na dve Martinovi soboti bo leto 2000 spet 'normalno Martinovo leto', kajti Martinova sobota bo natančno 11. novembra, ko bo organiziranih na stotine martinovanj. Če ne kar na tisoče! To tradicionalno praznovanje imenitno organizirajo v hotelu Jeruzalem v Ljutomeru in tja Vas vabi Martin Frelj iz Žirov. Martinovanje bo natančno 11. novembra. Ker je treba prijetno družiti s koristnim, bo nekaj časa namenjenega tudi sprostitvi v Termah Radenci. Martinovanja se vselej zavlečejo pozno v noč, zato bo povratek na Gorenjsko v zgodnjih jutranjih urah. Avtobusna relacija: Žiri - Gorenja vas - Škofja Loka - Žabnica - Kranj - Šenčur - Cerklje - Mengeš. Cena 'kopalnega' izleta v Radencih + elitnega martinovanja v ljutomerskem hotelu Jeruzalem 11. novembra: 6.100 SIT na osebo, za naročnike Gorenjskega glasa in družinske člane zgolj 4.900 tolarjev.

*****

Če so Vam ponudba Martina Frelja, Zdravilišča Radenska in martinovanje v Ljutomeru predaleč, Vas bo morda navdušila ideja iz Integrala Tržič, turistične agencije: **Martinova sobota v Termah Topolšica.** Ker je cele sobote škoda, da bi jo preživeli zgolj v čakalju na večerno martinovanje, obsega program Integralovega izleta še: obisk slovenskega muzeja premogovništva v opuščnem rovu velenjskega premogovnika, kjer bo tudi obilna knapovska malica; sprostitev v obeh bazenih Term Topolšica (termalna voda s 36 oz. 32 stopnjami Celzija); martinova večerja in ples v hotelu Vesna. Cena izleta je 6.100 SIT, za naročnike Gorenjskega glasa samo 4.900 tolarjev. Avtobusna relacija: Tržič - Kovor - Radovljica - Kranj - Žabnica - Škofja Loka - Smlednik - Vodice - Mengeš.

*****

Integral turistična agencija Tržič ponuja še en odličen program za Martinovo soboto, 11. novembra: izlet po Bizeljskem z zaključkom v Dolenjskih toplicah. Cel dan bo maksimalno pestro: sprejem in degustacija v hipermarketu Živila v Brezicah; vinska degustacija in pokušina domačih sirov na turistični kmetiji Požar na Bizeljskem; ogled bizeljske podzemne znamenitosti repnice; obisk vinske kleti Pinterič, kjer proizvajajo (tudi) vrhunske šampanjce. A to sploh še ni vse: sledil bo krajši aktivni počitek ob bazenu v Dolenjskih toplicah, večer se bo nadaljeval z martinovanjem. Seveda bo poskrbljeno tudi za večerje. Cena celotnega izleta je 6.100 SIT na osebo, za naročnike Gorenjskega glasa samo 4.900 SIT. Za tiste, ki se na tem Martinovem izletu za kopanje v bazenu s termalno vodo v Dolenjskih toplicah ne bodo odločili, bosta ceni Integralovega izleta (6.100 oz. 4.900 SIT) še tisočaka nižji, torej samo 5.100 SIT za nenaročnike ali zgolj 3.900 SIT za naročnike Gorenjskega glasa!

*****

Še ena Martinova ponudba z Integralom Tržič v soboto, 11. novembra: fešta v Zdravilišču Laško v zdraviliškem domu. Cena izleta je super ugodna, zgolj 3.700 SIT (za naročnike Gorenjskega glasa le 2.600 tolarjev), v ceni so prevoz + malica + vstopnina za bazen. Martinove večerje (1.300 SIT) ni v tej ceni. Relacija: Tržič - JESENICE - Žirovnica - Lesce - Radovljica - Kranj - Škofja Loka - Smlednik - Vodice - Mengeš.

Prijave: 24 ur dnevno!

Za informacije in prijave sta Vam celo leto 2000 - poleg telefonskih števil organizatorjev teh izletov (npr. Integral Tržič - 04/59-63-280), vselej na razpolago, 24 ur dnevno, TELEFONSKI ŠTEVILKI Gorenjskega glasa: 04/201-42-47 in 04/201-42-00. Vsak delovnik med 7. in 15. uro, ob sredah do 17. ure, so za prijave na razpolago tudi telefonske številke 04/201-42-48; ali 201-42-49 in tudi 201-42-44. Ob prijavi sporočite tudi, na kateri vmesni postaji želite počakati organizatorjev avtobus. Ob prijavi je tudi možno tudi izbrati sedež v avtobusu; vendar je rezervacija izbranga sedeža velja SAMO z vplačilom celotne cene izleta! Podrobnosti in splošni pogoji za organizacijo turističnih potovanj so sestavni del vseh naštetih programov!

Vojko in Milena pravita, da je govorjenje o bolečini, odpiranje navzven, del terapije.

Anita z Aljažem; dali so mu ime, kakršno bi mu izbrala Alenka.

kljub temu nam ni treba imeti slabe vesti, da bi se obtoževali, češ, imeli smo jo enajst let, pa smo jo odrivali."

Alenke se spominjajo vsak trenutek

Frelihovi se Alenke spominjajo vsak trenutek. Na steni v dnevi sobi visi njena povečana slika, v njeni sobici, ki si jo je delila z Anito, so ostali njeni predmeti, albumi, medalje. "Alenke se spominjamo vsak dan, o njej govorimo, je z nami. Nobenih njenih stvari nismo pospravljali, vsaka njena drobnarija nam je postala zelo dragocena. In ko se bomo selili v prizidek hiše, bomo uredili Alenkino spominsko sobo, kjer bodo njene slike, medalje, spričevala, pohvale," pravijo Frelihovi. Kot dodajajo, so zelo počaščeni, če kdo od prijateljev ali znancev omeni Alenko, če se je spomni. "Tako nam jo oživi, da je še bolj prisotna." Frelihovim se zdi zelo dragoceno, ko na Alenkinem grobu vidijo svečko, cvetlice, ki jih prinesejo Alenkini prijatelji, sošolci. "Zelo nam je dragoceno, da se je njeni vrstniki spominjajo. In to je njena dediščina."

Najhuje bi bilo, da bi se ljudje odmikali

Frelihovi pravijo, da so se ob Alenkini smrti prijatelji in znanci zelo izkazali. V takih težkih trenutkih je težko najti prave besede in marsikdo ne ve, kako pristopiti k žalujočemu. A Frelihovi pravijo, da besede sploh niso pomembne, pomembna je prisotnost, da veš, da nisi sam. Najhuje bi bilo, če bi se ljudje odmikali. Mileni in Vojku je bil vsak stik dragocen, vsak stisk roke in vsaka beseda. Mnogi znanci in

Krivca je nesmiselno iskati

Frelihovi pravijo, da je nesmiselno iskati krivca za tragedijo. "Če bi začel z obtoževanjem, bi obremenjeval sebe, svoje in okolico, nastal bi začaran krog, do rešitve pa ne bi prišel nikoli," meni Vojko. Milena pa dodaja: "Moraš se naučiti odpustiti, tudi če ti kdo stori res kaj hudega. Moraš najti moč in mu odpustiti; s tem zase in za umrlega narediš največ." Zato voznika kombija, s katerim se je ponesrečila Alenka, ne obtožujejo ničesar. Niti niso šli na sodišče. "Voznik je bil Alenkin trener in je naš sosed, tri hiše stran živi. Vsi skupaj se trudimo, da bi živeli čim bolj normalno, se normalno pogovarjali." Kot dodajata Milena in Vojko, pa se jim zdi zelo dragoceno, da trener vsako leto pripravi memorial v Alenkin spomin.

prijatelji so jima skušali pomagati tako, da so jima prinašali različne knjige, češ preberita, meni je pomagalo. In v marsikateri knjigi sta našla uteho. Veliko jima je pomenila tudi pomoč Helence Plevanč iz tržiškega društva za spremljanje umirajočih in njihovih svojcev hospic. V društvu sta spoznala ljudi s podobnimi izkušnjami in na predavanjih našla veliko za svojo dušo. "To nama je veliko pomagalo, saj v tisti hudi stiski potrebuješ nekoga, s katerim se lahko pogovarjaš, razglabljaš, iščeš odgovore." Milena in Vojko pravita, da jima pomoč prijateljev in sodelavcev še vedno veliko pomeni. Še vedno se jima zdi dragoceno, da vprašajo, kako se imajo, da pokličejo. Ali da pridejo na obisk in prinesejo svečko za Alenko.

Alenkino darilo

Kot pravijo Frelihovi, jih je Alenkina smrt naučila, kako dragoceno je življenje, kako poseben je vsak dan, vsak trenutek. Edini odgovor je pravo, odgovorno življenje. In vsak trenutek je treba preživeti polno, odgovorno, pošteno do sebe in bližnjih. "Nobenega trenutka z otroki ne smeš zamuditi. Otroci tako hitro odrastejo, da jih zamudiš in potem je za vse prepozno," pravita Milena in Vojko. Z Alenkinim odhodom je v življenju družine Frelj zavezala velikanska praznina. Ko je čas nekoliko ublažil najhujšo bolečino, sta Milena in Vojko začela razmišljati o tem, da bi prava odločitev, in v strahu, če bo vse v redu - nenazadnje sta Milena in Vojko že v štirideskih - je jezikček na tehtnici pretehtala starejša hčerka Anita. "Anita nama je pogosto kar naravnost povedala, da naj se že nehemo ukvarjati z neznankami in da si želi brata ali sestričo," pravi Milena. "In zelo prav je imela, kajti na vse neznanke odgovarja življenje sproti. O njih izvemo vse, prav čisto vse, tudi tisto, česar se bojiš in izogibamo; na vse dobimo odgovor, ko je čas za to," dodaja Vojko.

In res, drugega marca letos, dve leti in en dan po Alenkini smrti, se je rodil Aljaž. Izbrali so mu ime, kakršnega bi mu

dala tudi Alenka. "Z izgubo Alenke se nam je podrla vsa prihodnost. Z rojstvom Aljaža pa smo začeli spet graditi temelje za novo prihodnost," pravi Milena. Aljaž nikakor ni nadomestilo za Alenko, je pa v hišo prinesel spet optimizem, več vedrih misli. Milena je trenutno še na porodniški (zaposlena je v radovljski Almiri, medtem ko Vojko dela kot tonski tehnik na radiu) pri delu z Aljažem pa ji veliko pomaga 16-letna Anita. Anita obiskuje drugi letnik škofjiske gimnazije v Ljubljani in je odlična učenka, s samimi peticami. Prav zaradi Aljaža noče bivati v Ljubljani, ampak se vsak dan pripelje domov. "Odkar imamo Aljaža, imamo vsi skupaj manj mračnih misli. Kljub temu pa nam ob pogledu na Alenkine slike še vedno stopijo solze v oči," pravijo. In če bomo še tako srečni, dodaja Vojko, idealno ne bo nikoli več. "Takrat nismo vedeli, kaj smo imeli. In danes gledamo marsikatero družino, ki se sploh ne zaveda, da imajo vse..."

"Alenka bedi nad nami"

Ob obletnicah in ob dneh, kakršen je dan mrtvih, se Frelihovi še tesneje čutijo povezane z Alenko. Za njen rojstni dan ji na grob nesejo šopek, spomni jo se jo tudi ob koncu šolskega leta, ko njeni vrstniki domov prinesejo spričevala... "Na neki način je to obremenjujoče, po drugi strani pa nam je v zadoščenju," pravijo. Na Alenkinem grobu ves čas gori svečka in njeni najbližji grob obiščejo vsak dan. Kot pravi Vojko, se na pokopališče zateče, ko mu je težko v srcu, ko želi razmisлити. Milena pa dodaja, da jim Alenka kaže pot v različnih situacijah. Pogosto, ko ne ve, kako in kaj, se vpraša, kako bi to naredila Alenka. In pot se pokaže sama. "Alenka bedi nad nami in nam kaže, da znamo živeti naprej," Frelihovi verjamejo, da je Alenka še vedno z njimi. V neki drugi obliki, pa vendar. In verjamejo Thomasu Edisonu, ki pravi, da je vsako življenje sestavljeno iz roja enot, ki večno živijo. Ko umremo, se ti roji enot, tako kot roji čebel, zatečejo drugam in delujejo naprej v kakšni drugi obliki ali okolju. • Urša Peternel, foto: Tina Dokl

Mali Aljaž je v Frelihovo družino prinesel spet več optimizma.

*Oh, kolike duha zaklade
s teboj je temni grob požrl,
načrte tvoje, naše nade
udarec smrti vse je strl!*

ZAHVALA

*Sedaj trenutke sreče jasne
deli nebeški ti vladar,
zdaj ure ti teko prekrasne,
krasnjejih oh ne bo nikdar.*
(Simon Gregorčič)

Bolezen je premagala modrosti in znanja polno srce 75-letne

ALOJZIJE KORBAR,

ki ste ji tako nesebično pomagali pri njenem poslednem boju sorodniki, prijatelji, sosede, medicinsko osebje, zdravniki Jeseniške bolnišnice in UKC iz Ljubljane, nepozabna patronažna sestra ga. Silva Jenko in g. župnik.

Njeno poslednje slovo je bilo lepše zaradi vseh vas, ki ste se prišli še poslednjič tako številno posloviti od nje, darovali cvetje, sveče in molili zanjo. Še enkrat vam hvala za to. Zahvaljujem se tudi pogrebniku g. Jeriču, pritrkovalcem, možem, ki ste jo poslednjič še nosili, g. župniku, ministrantom in g. Porovnetu.

Zahvaljujem se vsem, ki boste molili zanjo in jo ohranili v svojih srcih.

Večno njeni: Lojzi, Drago, Pia in Pino

*Povsod te iščejo oči,
zaman te iščejo dlani,
nihče ne ve, kako boli,
ko tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je 13. oktobra 2000 zapustila

BREDA PRISTOV

roj. Noč

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih njene bolezni stali ob strani, še posebej dobrim sosedom, prijateljici Jožici, zdravnici dr. N. Potočnikovi ter sestri Smiljani. Posebna zahvala gre sodelavkam in sodelavcem OŠ Stražišče, gradbenemu podjetju Gorenje in Iskra Kranj. Nadalje se zahvaljujemo še g. patru Vitomiru in g. župniku Drolcu ter pevcem bratov Zupan. Še enkrat najlepša hvala vsem, ki ste jo obiskovali, jo pospremili v prerani grob ter ji v slovo poklonili toliko cvetja in sveč.

Žalujoči: mož Tone, sin Marko z Damjano, hčerka Andreja z družino, sestra Ivica in brat Miro V Radovljici, 17. oktobra 2000

*Že eno leto v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
ostali so spomini, bolečina,
ostala velika je praznina.*

V SPOMIN

Danes mineva leto dni, odkar nas je zapustil mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

ŠTEFAN VOJSK

iz Štefanje gore 3

Hvala vsem, ki se ga spominjate in postojite ob njegovem grobu.

**VSI NJEGOVI
27. oktobra 2000**

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman dnevi tihega trpljenja,
bolezen je bila močnejša,
od tvoje volje do življenja.*

ZAHVALA

Dante

Ob boleči izgubi našega očeta

STANISLAVA STANONIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in Ireni za vso pomoč. Hvala dr. Keclju oddelka 200, bolnišnice Golnik in njegovim sodelavcem, hvala dr. Romani Hafner - Pintar za lajšanje bolečin v času njegove bolezni. Zahvalili bi se gospodu župniku, pevcem in pogrebniemu zavodu loške Komunale ter vsem, ki ste mu izkazali spoštovanje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

**Mojca, Nuša, Boštjan
Škofja Loka, Železniki, 26. oktobra 2000**

ZAHVALA

V 53. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil

MARJAN BOGATAJ

Hotavlje 56

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče in drugo pomoč njegovi družini. Hvala tudi osebju Bolnišnice Golnik odd. 400 za zdravstveno nego v času bolezni. Posebna zahvala tudi sosedi Minki za lepe poslovilne besede ter g. župniku in pevcem za lep obred.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ALEKSANDRA KATRAŠNIKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala g. župniku Bojanu Likarju za lepo opravljen obred, pevcem in pogrebni službi Navček. Vsem še enkrat lepa hvala.

**VSI NJEGOVI
Jamnik, 23. oktobra 2000**

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame in stare mame

MARIJE GROZNIK

roj. Teran

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom, prijateljem, delavcem PP Škofja Loka in OPS, Rodexu, Društvu upokojencev Škofja Loka za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala dr. Mileni Medič - Novak za zdravljenje, negovalkam CSD Škofja Loka, osebju Doma oskrbovancev CSS Škofja Loka za oskrbo in nego v času njene bolezni. Najlepša hvala pevcem, pogrebni službi AKRIS in g. kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred.

**VSI NJENI
Škofja Loka, 23. oktobra 2000**

*Eno leto že mineva,
kar brez tebe dom sameva.
Ostali so spomini, bolečina,
ostala strašna je praznina.*

V SPOMIN

Danes mineva leto dni, odkar nas je zapustil naš dragi mož, ata, stric in tast

STANISLAV KURALT

Najlepša hvala vsem, ki ste ga imeli radi, se ga spominjate, hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in mu poklonite svečo.

**VSI NJEGOVI
Žabnica, 29. oktobra 2000**

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre, tete ter sestrične

LJUDMILE ČEMAŽAR

iz Zg. Bitnja 116

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala gre dr. Trčonu in negovalni službi Doma upokojencev Preddvor za njihovo pomoč ob njeni bolezni. Prisrčna zahvala tudi g. župniku in pevcem iz Nakla, pogrebni službi Komunala Kranj in Navček, praporščakom ter vsem, ki ste pokojno pospremili na njeno zadnjo pot.

**VSI NJENI
Kranj, Žabnica, Trst, Zg. Bitnje, oktober 2000**

ZAHVALA

V 41. letu nas je zapustila draga mami, hčerka, sestra in teta

MARINKA JARC

z Okroglega

Iskreno se zahvaljujemo dr. Eriki Tratnik in reševalcema ZD Kranj, pogrebni službi Kranj, pogrebniku Navčku, g. župniku Matiji Selanu za lep pogrebni obred, g. dekanu Slavku Kalanu iz Radeč, pevcem iz Predoselj, nosačem, organizaciji ŠENT'K iz Kranja, otrokom in delavcem VZ Kranj, stanov. skupnosti Mlaka, Sabininim sošolkam, prijateljici Bernardi, sodelavkam Iskre Stikala, zakoncema Štamulak, sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: hči Sabina, mama ter sestra Ivanka z družino Okroglo, 19. oktobra 2000

OD TORKA DO PETKA

bo dežurna novinarka
Renata Škrjanc
 telefon: 04/201-42-00
 mobitel: 041/643-014

VI pokličite, sporočite, predlagajte... MI bomo pisali

Halo, **GORENJSKI GLAS!**

**Zavrnitev dimnikarja,
denarna kazen**

Skofja Loka, 27. oktobra - V vraževerju naj bi dimnikarji prinašali srečo in srečen tisti, ki jih sreča, precej drugače pa je, ko se pojavijo na hišnih vratih. Čedalje več ljudi jim kaj rado zapre vrata. Z uporabo čistejših virov ogrevanja pa mnogi menijo, da uslug dimnikarjev ne potrebujejo več.

"Pred dvema letoma smo se priključili na ogrevanje z zemeljskim plinom. Dimnikarsko podjetje je preverilo dimnik in ugotovilo, da ustreza novemu načinu ogrevanja. Ker je plin čistejši od ostalih virov ogrevanja, bi človek pričakoval, da vsakoletno čiščenje dimnika ne bo več potrebno. Na žalost ni tako. Pregled dimnika in čiščenje me sicer ne moti, sprašujem pa se, ali so dimnikarji usposobljeni za pregled plinskih ogrevalnih naprav," je pred časom dejala M. I., stanovalka Podlubnika.

Omenjena in tudi ostali stanovalci tega naselja, se bodo morali kljub plinskemu ogrevanju sprijazniti z rednimi obiski dimnikarjev, saj morajo slednji po Zakonu o dimnikarski službi najmanj enkrat letno obiskati vsa gospodinjstva, priporočljivo pa je, da to opravijo od junija do konca septembra, pred začetkom kurilne sezone. Alojz Bauman, direktor podjetja Dimko, ki ima koncesijo za čiščenje v škofjeloški občini, je pojasnil, da morajo tudi v primeru plinskega ogrevanja enkrat letno pregledati in očistiti dimniške tuljave. "Skrb stanovalcev je povsem odveč, kajti naši dimnikarji so usposobljeni tudi za omenjena dela, sicer koncesije zagotovo ne bi dobili. Osebo, ki nam ne dovoli vstopa v hišo, bi po zakonu morali prijaviti, vendar slednje sedaj ni bilo učinkovito, novi zakon, ki naj bi bil v kratkem sprejet, pa bo strožji in tudi kazni bodo višje," je pojasnil Bauman.

Čiščenje dimnika pri plinskem ogrevanju stane dobre 2.500 tolarjev, pri ogrevanju na trda goriva 4.480 tolarjev, najdražje pa je čiščenje pri ogrevanju s kurilnim oljem, saj stane 5.950 tolarjev. V Skofji Loki se z zemeljskim plinom ogreva 630 gospodinjstev, po besedah Draga Brdnika, vodje plinifikacije v Loški komunalni, pa naj bi plinificirali tudi Binkeli, Sorško, Demšarjevo in Koširjevo ulico ter Vincarje, na Kidričevi cesti pa bodo morali zgraditi merilno-regulacijsko postajo. • R. Škrjanc

kranjski trgovski center

center VRTNAR vam v svoji cvetličarni nudi **CVETLIČARNA**

- sveže, polsuhe in suhe aranžmaje
- žalno floristiko
- mini nagrobne nasade
- raznovrstne sveče
- pesek za grobove
- nagrobne vaze

Ob predložitvi tega oglasa vam pri nakupu cvetličnih aranžmajev **podarimo 20% popust**
 ta oglas velja kot kupon za popust do 2. novembra 2000

Nagrobne vaze 590,00 SIT

pon.-sob. 8^h-21^h, NEDELJA 8^h-15^h Savska c. 34, Kranj, ☎ 04-281-81-30

VESELA JESEN

v soboto, **28. oktobra**, ob **19.00**
 v dvorani gasilskega doma Duplje

Nastopili bodo:
 ansambli **Jevšek, Kifelčarji, Slamnik**
 pevka **Roža Marija Mikelj**
 moški in ženski pevski zbor Duplje in drugi

glavni pokrovitelj
Občina Naklo
 KTD Pod krivo jelko In Gorenjski glas - Več kot časopis

janus TRADE

NOVO ZA GLOBUSOM

MOBILNI TELEFONI • NAROCNINA • PAKETI • DODATNA OPREMA
 NA SKALI 4, KRANJ (ZA GLOBUSOM) tel.: 04/201-28-68

ZLATI OLIMPIJCI TUDI NA ZNAMKAH

- Pošta Slovenije je 16. 10. 2000 izdala priložnostni poštni znamki z motivom Zlate slovenske olimpijske medalje
- Dvojni dvojec - Iztok Čop in Luka Špik
- Streljanje - Rajmond Debevec

www.posta.si
 POŠTA SLOVENIJE

Jesen 3

In ko listje odpade, še vedno ni čas, da postavimo fotoaparata na polico in do pomladi pozabimo nanj. Razni drevoredi in parki nam v tem času nudijo idilična tihožitja, posebej ob zgodnjih urah in poznih popoldnevih, ko dnevna svetloba že izgubi svojo moč. Vendar pa takrat potrebujemo bolj občutljiv film (400 ali 800 ASA) in priporočljiva bi bila tudi uporaba stativa, sicer so lahko naše fotografije neostre, premaknjene, kar je posledica dolgih časov pri bolj zaprti zaslonki ali pa kratkih časov, vendar pri zelo odprti zaslonki.

FOTO BONI

Karničarjeva odprava se vrača

Kranj, 27. oktobra - V nedeljo dopoldan se bo v domovino vrnila slovenska alpinistično-smučarska odprava na Everest, ki jo je vodil **Davo Karničar** z Jezerskega. Kot je znano, se je na najvišjo goro na svetu povzpelo kar pet Slovencev, Davo pa je kot prvi Zemljan neprekinjeno smučal z vrha do baznega tabora. O tem uspehu bodo spregovorili na tiskovni konferenci, ki bo na brniškem letališču po prihodu letala ob 10.40. Domačini bodo junaka Everesta in druge goste pričakali ob 13. uri na Jezerskem, kjer pripravljajo tamkajšnja društva v sodelovanju z občino svečani sprejem. • S. Saje

V nedeljo ure nazaj!

V skladu z Uredbo o določitvi prehoda s srednjeevropskega pasovnega časa na poletno računanje časa in prehoda nazaj v letih od 1998 do 2001 bomo v **nedeljo, 29. oktobra, ob 3. uri zjutraj** s poletnega časa pomaknili ure za eno uro nazaj v srednjeevropski pasovni čas.

JAKA POKORA

JE ZA SLS-SKO BOJE DA JE V VLADI AU V OPOZICIJI?

NIČ! V VLADI JO BO "POZRLA" LDS, ...

.. V OPOZICIJI PA SDS

Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije
VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

Danes, v petek, bo sprva pretežno oblačno, dopoldne lahko občasno rahlo dežuje. Popoldne se bo od zahoda počasi zjasnilo. Jutri, v soboto, in nedeljo bo povečini jasno, po nižinah bo zjutraj in dopoldne megla ali nizka oblačnost. Predvsem v soboto zjutraj bo lahko slana.

DAN	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
VREME			
Tmin/Tmax	6/12	-1/13	1/14